

DE LEMNISCAAT- KRANT

Geen gaatjes!

Wij zagen het meteen, en jullie ook. Er zaten helemaal geen gaatjes in de krant zoals wij schreven. De drukker had ons gewaarschuwd dat er gaatjes in zouden zitten omdat hij tegenwoordig, net als andere kranten, op een rotatiepers gedrukt wordt. Wij vonden dat wel spannend, maar iemand op de drukkerij heeft een stukje van de krant afgesneden zodat de gaatjes eraf vielen.

Amateurs

Er ging de afgelopen keer overigens weer het nodige mis. Er stond geen foto in van de drukpers en op het laatste moment ging er iets fout met de verzending, waardoor een groot aantal leden de krant te laat kreeg. Het spijt ons. We doen steeds maar weer ons best om alles vlekkeloos te laten verlopen, maar dat lukt niet altijd. Wij zijn maar 'amateur-krantenmakers', moeten jullie weten, en wij moeten het vooral hebben van een hoop enthousiasme.

Kinderboek en film

In deze krant vind je het een en ander over het zelf verfilmen van een kinderboek, over kinderboeken die al verfilmd zijn en over de leuke en misschien ook wel minder leuke kanten van verfilmde kinderboeken. Zoals jullie wel zult zien hebben wij geen overzicht van de Nederlandse kinderboeken die verfilmd zijn, en nog minder waar je die video's dan wel kunt krijgen (of huren). Als iemand ons eens zo'n overzicht kan geven, dan drukken we dat graag in de krant af.



Schrijven om het schrijven in stand te houden.

Na het debuut van Lieneke Dijkzeul (Hou je taai!) kunnen we alweer een nieuwe Lemniscaatschrijfster introduceren: Hanna Kraan, van wie eind oktober het boek *Verhalen van de boze heks* is uitgekomen.

Als we haar op 18 oktober interviewen is het boek nog niet uit, maar we hebben al wel het manuscript gelezen.

Het bovenhuis van Hanna biedt ons een miezerig stukje verregende stad als uitzicht. In de kamer bij Hanna is het warm en gezellig. Warme kleden, mooie schilderijen (onder andere een tekening van een egeltje met zijn stekels net uit de knoop) en veel boeken bepalen het interieur.

Het blijkt dat sommige 'Verhalen van de boze heks' al ongeveer 15 jaar oud zijn en ook al eens eerder gepubliceerd, namelijk in 'Boerderij', een blad voor boeren (zoals de naam al zegt). Hanna Kraan: 'Een vriend van mij was redacteur van de kinderpagina van dat blad. Met hem schreef ik altijd de idiootste brieven en hij wist bovendien dat ik vaak voor mezelf verhalen schreef, dus vroeg hij mij of ik iedere maand een verhaaltje voor de kinderpagina wilde schrijven. Dat werden de verhalen van de boze heks.'

'Ik heb niet opgelet voor welke leeftijd het was. De verhaaltjes werden door kinderen van vier tot twaalf jaar gelezen, ik schreef

gewoon.'

Jarenlang hebben die verhalen in de kast gelegen, tot Hanna Kraan eindelijk besloot om ze maar eens op te sturen:

'Mijn baan is maar voor een paar dagen in de week en ik wilde er graag nog iets bij. Omdat ik schrijven erg leuk vind om te doen en ik graag de tijd wilde blijven hebben om te schrijven, dacht ik: dan moet ik er ook maar geld mee verdienen en moest dat mijn werk maar worden, en toen ik mijn manuscript opstuurde was het meteen raak.'

Alle verhalen in het boek lopen goed af. Als we daarnaar vragen zegt ze:

'Ja, vroeger kon ik er ook niet tegen: als het slecht afliep, dan maakte ik er zelf een nieuw einde aan, met een goede afloop natuurlijk!'

Ze vertelt dat ze eens een briefje van een jongetje kreeg, waarin stond: 'Ik vind de verhalen van de boze heks heel spannend, maar ik ben blij dat ze weer goed aflopen.' Ze heeft dat briefje altijd bewaard: 'Ik laat de verhalen dus bewust goed aflopen.'

Nieuwsgierig als we zijn vragen we natuurlijk of er ook al een nieuw boek op stapel staat. Dat blijkt inderdaad zo te zijn.

DE KRANT VAN DE LEMNISCAAT-CLUB MET O.A.

- EEN INTERVIEW MET HANNA KRAAN
- HET GESPREK MET DE MAKERS VAN DE FILM 'GEGIJZELD'
- EEN STAARTJE HEKSENWERK
- EEN VOORPROEFJE UIT 'DE VERHALEN VAN DE BOZE HEKS'
- EEN ARTIKEL OVER FILMS EN KINDERBOEKEN

Heksen

Wij kunnen er niet genoeg van krijgen. Er zijn zoveel verrassende heksenboeken! Daarom in deze krant nog een heleboel 'heksenwerk'. Allereerst doet Hanna Kraan een duik in het zakje met haar *Verhalen van de boze heks*, maar ook op andere plaatsen zul je nogal wat heksen tegenkomen.

Bovendien hebben wij een heksenposter gemaakt, die naar een groot aantal boekverkopers is gestuurd om er een leuke heksenetalage mee te maken. Wil je hem ook hebben, dan sturen wij je hem gratis toe. We vragen zoals gebruikelijk alleen de portokosten te vergoeden. Doe f 1.75 of 12 BF aan postzegels bij je aanvraag in een envelop en stuur die naar de Lemniscaatclub. Je krijgt dan de poster zo spoedig mogelijk thuisgestuurd.

Video van 'GEGIJZELD' uitgeroepen tot beste amateurfilm

Tijdens de nationale NOVA film- en videomanifestatie 1990 is de film van Frans Pilon en Willem Sweerink bekroond. Dat is wat ons betreft een pluim op de hoed van de leerlingen van de Koningin Juliana MAVO in Veenendaal die aan die film hebben meegedaan!

De film, naar het boek *Gegijzeld* van Evert Hartman, stak met kop en schouders boven de andere producties uit, zo meende de jury.

Je kunt hem bestellen bij Lemniscaat, Postbus 4066, 3006 AB ROTTERDAM. Voor 40 gulden krijg je hem thuisgestuurd. Zoiets laat toch geen enkele school aan zich voorbijgaan!



Vervolg interview Hanna Kraan

'Het zal waarschijnlijk een serie verhalen worden over een zangeres, er lopen ten slotte meer zangeressen dan beren en heksen los in Nederland. 't Is natuurlijk een heel ander onderwerp dan in Verhalen van de boze heks, maar tegelijk kan ik veel inspiratie en onderwerpen uit mijn werk halen.'

Hanna Kraan werkt namelijk op het conservatorium als lerares Italiaans. Ze geeft de zangers en zangeressen dus Italiaans, omdat dat de taal is waarin zij vaak moeten zingen. Zodoende komt ze veel in aanraking met muziek en mensen die daarbij horen.

'Ik ben ook gek op het "theater" eromheen: glimmende japonnen, het knikje van de pianist naar de dirigent en hoe de pianist als het ware een aanval doet op de toetsen, dat soort dingen. Een pianist gaat ook niet zomaar op een krukje zitten, maar doet dat heel geconcentreerd.'

Hanna Kraan heeft al gezegd dat ze vroeger niet van boeken met een droevig einde hield, maar welke boeken las ze dan wel? 'Sprookjes,' zegt ze meteen. 'Ik had een heel dik sprookjesboek van Andersen, met van die vette letters; als je van dat boek één bladzijde omsloeg, dat sloeg je het hele boek om. Van romantische boeken, daar houd ik van. Boeken die over kinderen gingen, daar vond ik niks aan, maar verhalen over dieren vond ik wel heel leuk, zoals Winnie the Pooh en Bolke de Beer. Ik ben altijd bang dat er nog flarden van die boeken in mijn hoofd zitten en dat ik die dan in verhalen verwerk.'

De dieren in Hanna's boeken hebben allemaal een eigen karakter: zoals de haas, de egel en de merel (die in het boek voorkomen). 'Dat gaat eigenlijk vanzelf. Ze gaan een eigen leven leiden. Ik hoor ze gewoon praten in mijn gedachten. De merel bijvoorbeeld, dat is een echte Rotterdammer. Die hoor ik altijd Rotterdams praten.'



Het gesprek gaat nog even door over kinderboeken. Hanna Kraan is heel blij dat er in Nederland zoveel kinderboeken en kinderboekenschrijvers zijn. Als je dat vergelekt met Italië (waar ze door haar werk veel komt); daar zijn haast geen goede kinderboeken te koop. Terwijl we zitten te praten komt er af en toe iemand stilletesje de kamer binnensluipen: Bol, de kat. Want Hanna Kraan houdt niet alleen van dieren in verhalen, maar ook van echte dieren. Katten bijvoorbeeld. Ze zou ook graag een hond willen hebben, maar een hond alleen op een bovenhuis, dat gaat niet. 'Het heerlijke van katten is dat ze zo zelfstandig zijn. Een kat pakt gewoon een boek uit de kast en een hond gaat maar zitten janken.'

Mirjam en Anne-Marie

Boeken horen bij je



Kinderboekenweek

Kinderboekenweek 1990, een verslag

Iedereen die wij erover gesproken hebben was enthousiast! Op sommige plaatsen ontstond een 'run' op het kinderboekenweekgeschenk van Annie M.G. Schmidt. De meeste Nederlandse leden zullen het boekje Jorrie en Snorrie gelezen hebben. Wie schrijft er een recensie?

Opfrisser

Oude getrouwen weten wel dat we in het verleden acties hadden waarbij iedereen die vijf nieuwe leden tegelijkertijd aanmeldde een gratis Lemniscaatboek naar keuze kreeg. We hebben besloten iedereen nog eens die kans te geven. Niet dat we nu zo bar weinig leden hebben, integendeel. Er gaat geen dag voorbij dat zich geen nieuwe leden aanmelden, maar het lijkt ons een gemakkelijke en goedkope manier om aan je lievelingsboek te komen. Voorwaarde is alleen dat je de nieuwe leden tegelijk aanmeldt. Alle strookjes in één envelop.

Overigens: als er bij jullie op school 50 Lemniscaatclubleden zijn, dan krijgen jullie voor de schoolbibliotheek een pakket Lemniscaatboeken cadeau. Er zijn scholen waarvan wij vermoeden dat ze dit aantal zonder veel problemen halen!

Rotterdam 15 - 20 januari:

STORY INTERNATIONAL

Ooit wel eens gehoord van POETRY INTERNATIONAL? Dat is een festival dat jaarlijks in Rotterdam wordt gehouden, waar dichters van over de hele wereld hun gedichten voordragen. Van 15 tot en met 20 januari vindt er voor de eerste keer een dergelijk festival plaats voor schrijvers/vertellers. Een bijzondere plaats is er ingeruimd voor jeugdboeken-schrijvers uit binnen- en buitenland. Om enkele namen te noemen: Anthony Horowitz, Gie Laenen, Annie M.G. Schmidt, Joe Bruchac, Tom Lanoye, Joke van Leeuwen, Eduard Uspenski en Gijs Wanders. Maar ook Adriaan van Dis, Jef Geraerts, Jules Deelder, Monica van Paemel en vele anderen.

Op boekenmarkten en in boekwinkels was het drukker dan ooit. Het lijkt wel alsof hele volkstammen beginnen te ontdekken hoe leuk kinderboeken eigenlijk zijn. In veel boekhandels en bibliotheken zijn activiteiten. Schrijvers reizen het hele land af om lezingen te houden en boeken te signeren. De toeloop was dit jaar zo groot dat veel bekroonde boeken al tijdens de kinderboekenweek uitverkocht raakten.

Eigen werk

Een van de dingen die de Lemniscaatkrant zo leuk maakt in de ogen van veel lezers is de rubriek 'PODIUM VOOR EIGEN WERK'. Daarin plaatsen wij jullie gedichten en verhalen. Die kun je dan ook altijd insturen. Het maakt niet uit waar het over gaat. Als er veel inzendingen zijn plaatsen wij de beste/leukste.

Humor...(!)

De volgende krant heeft als thema HUMOR. Wij gaan proberen leuk te doen, en zoals jullie weten is dat niet gemakkelijk. Maar helpen jullie ons een handje? Stuur ons het meest gekke, dollie, dwaze, humoristische verhaal op dat je ooit hebt gehoord. Het mag ook een gedicht zijn; maakt allemaal niets uit! We zouden volgende keer wel eens vier pagina's willen vullen met al jullie gekkigheid! (Weet je niks? De humor ligt op straat, zeggen ze. Dus pas maar op dat je er je nek niet over breekt. Succes!)

De programma's voor jongeren zijn op de middagen (woensdag, vrijdag, zaterdag en zondagmiddag). Het festival, dat de naam STORY INTERNATIONAL draagt, wordt gehouden in het Bibliotheektheater van de Centrale Bibliotheek aan de Hoogstraat in Rotterdam.

Wil je meer weten, bel of schrijf dan naar STORY INTERNATIONAL, Kruisstraat 2, 3012 CT ROTTERDAM, tel 010-4134330. Er zijn mogelijkheden om met je hele klas te komen. Misschien iets om je leraar Nederlands aan te praten? (Altijd goed voor je algemene ontwikkeling enzo!)

AGENDA

donderdag 17 januari Jan Terlouw en Ellen Tijsinger zijn op het jeugdliteratuur-festival op het Amsterdams Lyceum in Amsterdam (toegankelijk voor alle brugklasleerlingen en achtste-groepers uit Amsterdam).

donderdag 24 januari Evert Hartman is in de Openbare Bibliotheek in Dinxperlo.

donderdag 28 februari Anke de Vries is in de Openbare Bibliotheek in Leeuwarden.

donderdag 7 maart Anke de Vries is 's ochtends in de Openbare Bibliotheek van Evergem en 's middags in de Openbare Bibliotheek in Deinze.

vrijdag 8 maart Anke de Vries is in het Sportcentrum in Aalter.

Meer informatie kun je krijgen bij de bibliotheek waar de auteur komt.

BEJAARDEN EN KINDERBOEKEN - Een bijzonder onderzoek -

Jaap Spreeuwenberg is aan het onderzoeken wat bejaarden van kinderboeken vinden, en dan in het bijzonder van Lemniscaatboeken. Wat moeten ouden van dagen nu met kinderboeken, zul je je wellicht afvragen. Lezen en ervan genieten als het even kan, vinden wij. En natuurlijk cadeau doen aan hun kleinkinderen! Maar lezen bejaarden wel kinderboeken? En zo ja, wat vinden ze er dan van? Voor zichzelf, of voor hun kleinkinderen? Om dat te weten te komen heeft Jaap een klein onderzoekje opgezet. In de volgende krant lees je er meer over.

Primeur

Er is een nieuwe jongerenkrant in Nederland en hij heet PRIMEUR. Het 'wapen' bestaat uit twee honden die een krant doorscheuren met daaronder de leuzen: helder, beknopt, concreet. Een krant voor kinderen, maar niet door kinderen. Met artikelen over de meest uiteenlopende onderwerpen. Nieuws, achtergrond, sport, theater, en... een feuilleton door Jan Terlouw. Wij zijn wel benieuwd naar jullie reacties op deze krant. Stuur ze ons op!

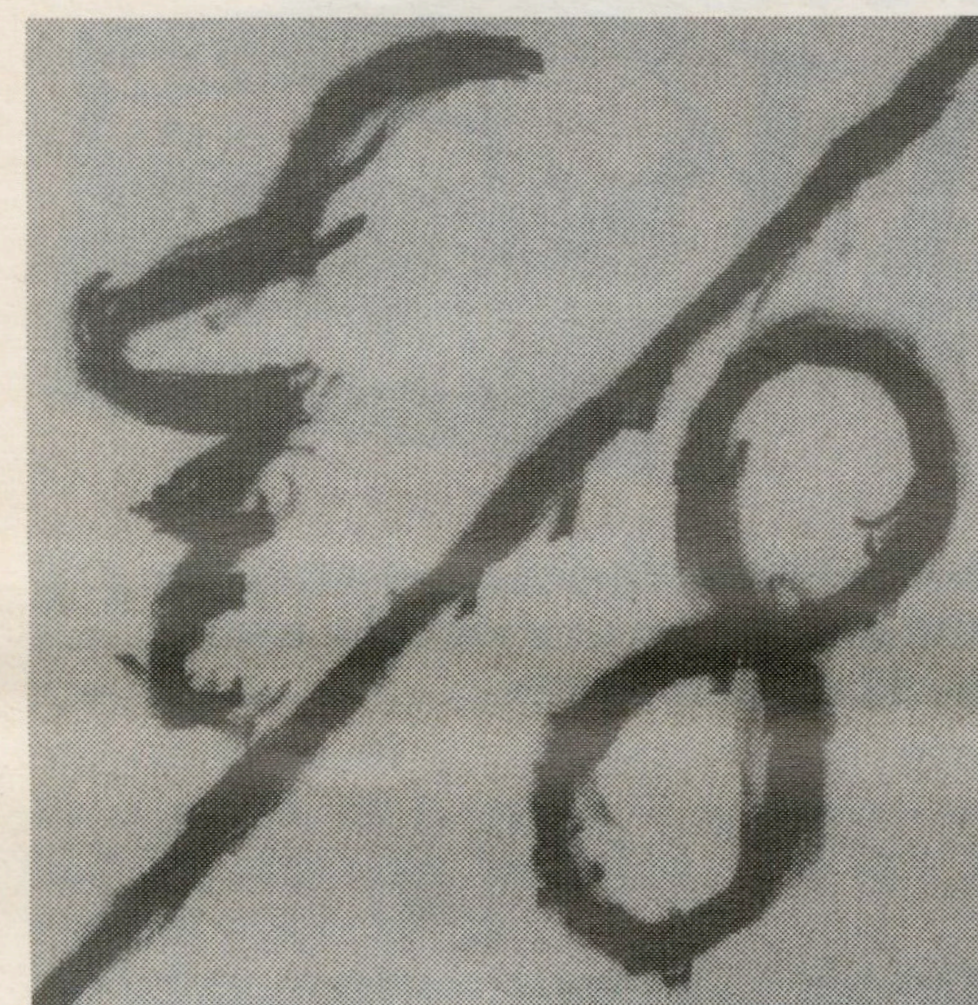


jongerenkrant 'PRIMEUR'

LEMNISCATEN

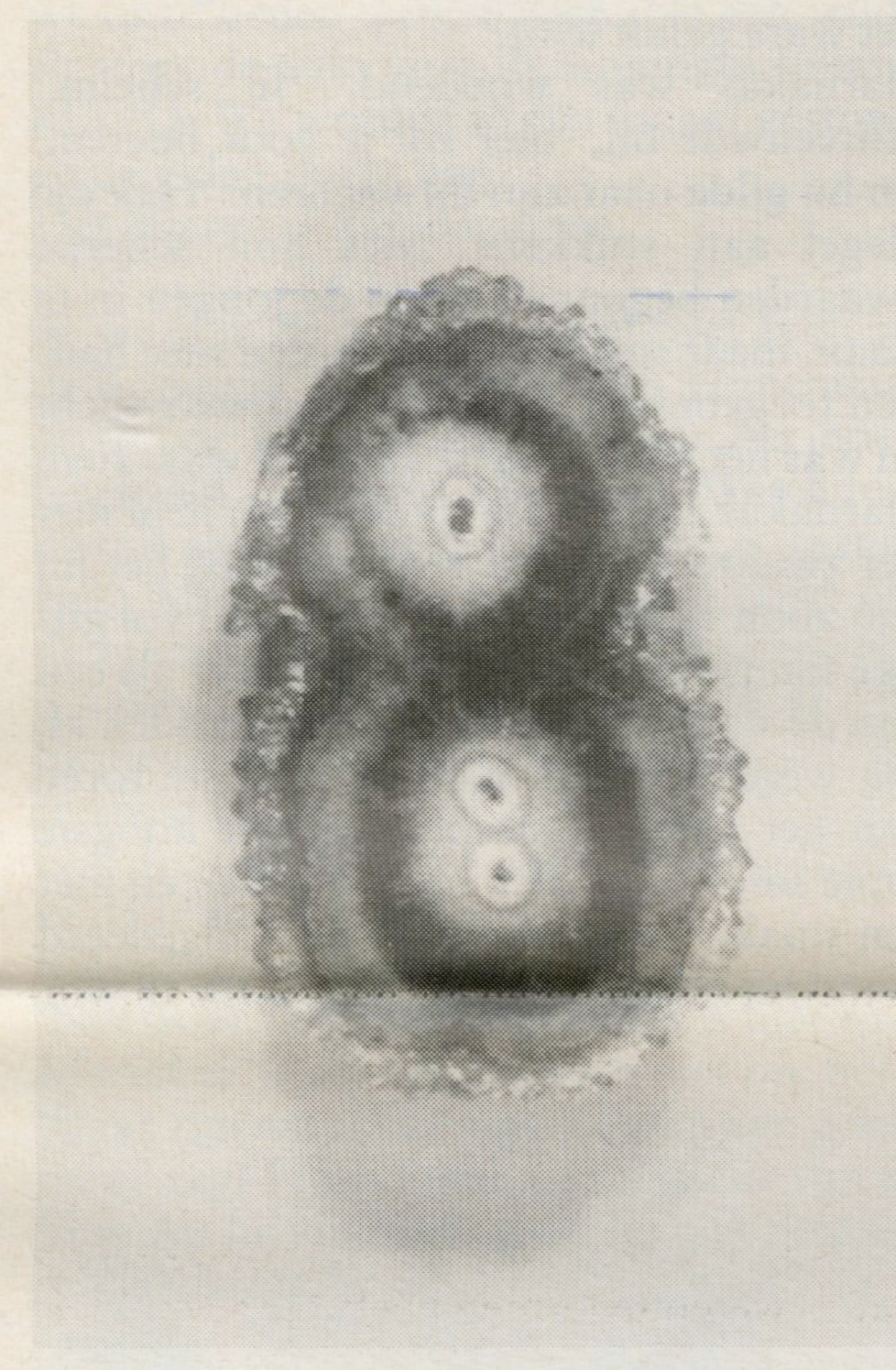
ZIE JE OVERAL

In de kunst:



Schilderij Kees Smits 1979

en in de natuur:



Bedankt, Mirjam en Birgit, en ga door met kijken, fotograferen en insturen!



VERVOLGVERHAAL

Nu volgt de verrassende ontknoping van het verhaal dat in de zomer van 1989 door Sander 't Sas is begonnen. Zou hij zich hebben kunnen voorstellen dat het zo zou lopen? Waarschijnlijk niet. Hier komt het onnavolgbare verhaal van Anna Gosman uit Rotterdam.

Plotseling stopte de auto en Erik werd er ruw uitgewerkt. Hij stond voor een groot donker huis, een soort buitenverblijf. Een por in zijn rug maakte hem duidelijk dat hij moest doorlopen. Een grote deur, een marmeren gang, weer een deur door, een donkere kamer in. Daar werd hij vastgebonden aan een stoel. Toen verloor hij het bewustzijn.

Erik schrok wakker van een piepend geluid. In het donker zag hij de deur zachtjes opengaan. Een zaklantaarn flitste aan, de lichtbundel dwaalde door de kamer en bleef op hem rusten. Hij werd volledig ver-



PORTRET van een Redactielid.

We hebben er ons het hoofd over gebroken hoe we onszelf als redactie van de Lemniscaatkrant het beste aan jullie zouden kunnen voorstellen. Vertellen dat we op de middelbare school zitten, een kanariepietje hebben, van lol maken houden enzo, leek ons niet zo leuk. Vandaar dat we ons voorstellen met de boeken die wij het mooist vinden. Ariëne de Bruin heeft de eer de spits te mogen afbijten.

Dagtocht door de boekenkast van Ariëne

Wanhopig kijk ik naar mijn boekenkast. Na twee jaar in de Lemniscaatclubredactie te hebben gezeten, puilen de Lemniscaatboeken er werkelijk uit. En niet alleen Lemniscaatboeken, op elke plank bevindt zich een enorme variatie, van Jip en Janneke tot en met het Nieuwe Testament. Zie daar maar eens je favoriete boeken uit te kiezen! Willekeurig trek ik een Lemniscaatboek uit de kast. Het is Augurken met slagroom, geschreven door het Franse meisje Stephanie. Ik herinner me hoe geweldig ik het boek vond de eerste keer dat ik het las. Ook al gaat een dagboek eigenlijk over gevoelens die elk persoon kan hebben, door ze op te schrijven realiseer je je pas hoe belangrijk het kan zijn om jezelf te uiten op papier of waar dan ook.

In het boek Augurken met slagroom is de schrijfster er goed in geslaagd haar emoties op een meeslepende en tegelijkertijd grappige wijze op te schrijven. Ik zet het boek weer terug in de kast en besluit een plaatje te gaan draaien. Al spoedig dreunt de muziek van de Rolling Stones door mijn kamer heen. Wacht even, had ik ook niet ergens een boek over de Rolling Stones? Ik loop weer terug naar mijn kast en trek haastig een paar stoffige pockets weg. Daar vind ik het. Brieven aan Mick Jagger heet het en het is geschreven door Boudewijn Büch. Dit boek is niet alleen leuk om te lezen als je van de Rolling Stones houdt, het is gewoon een heel leuk en soms zelfs aangrijpend verhaal over de gevoelens die een puber kan hebben, en wat voor een grote rol muziek in die periode van je leven speelt. Ik dwaal met mijn blik de stoffige planken langs. In de loop der jaren heb ik daar ook een flinke verzameling dichtbundels opgebouwd. Mijn grootste trots, het boek dat ik het eerste zal redden mocht er ooit brand uitbreken in mijn kamer, is een dichtbundel van de goede oude William Shakespeare. Al zijn gedichten, sonnetten en liederen bevinden zich in dit verrukkelijk dikke boekwerk

dat ik ooit op een rommelmarkt tussen de kookboeken heb gevonden. Voluit heet het The Songs and Sonnets of William Shakespeare en het is in soms onbegrijpelijk Engels geschreven. Maar dat houdt de gedichten zelfs nog een tikje mysterieuzer dan ze al zijn. Een ander boek waarvan zelfs de titel al iets mysterieus uitstraalt is: Heksenkind van Monica Furlong, uitgegeven door Lemniscaat. In dit boek zijn realiteit en mystiek op een heel indrukwekkende manier in elkaar verweven. Het verhaal heeft geen uitleg nodig, je moet de betovering van deze heksen meemaken door met je neus tussen de magische woorden in te duiken.

Terwijl de Stones nog steeds door mijn boxen weerklinken, valt mijn oog op een boek dat mij vanaf mijn zevende jaar al achtervolgt. Door het lezen van de werken van deze schrijfster was ik er stellig van overtuigd geraakt dat schrijven ongetwijfeld mijn levensdoel moest zijn. De schrijfster was Astrid Lindgren en het boek dat mij zo aansprak en mij nu ook weer onder ogen komt is Kinderen van Bolderburen. De titel klinkt misschien niet alsof het je leven kan veranderen maar voor mij was het



een verrukking. Kinderen die de hele dag in de vrije natuur konden spelen, alles konden doen wat in mijn stadse leventje onmogelijk was, het leek mij geweldig. En toen ik op mijn zevende jaar met een zucht dit boek dichtsloeg wist ik dat ik heel mijn leven zou willen toveren met woorden, de letters omgieten tot een verhaal dat nog nergens anders had bestaan en geboren was in mijn gedachten. En wat mij nog gelukkiger stemde was dat ik wist dat andere mensen op hun beurt ook weer unieke gedachten en verhalen aan het neerschrijven waren, zodat ik heel mijn leven zeker kan zijn mijn boekenkast aan te vullen.

Ariëne

VERVOLGVERHAAL

vergeelde kaften, nieuwe glimmende kaften. Erik wilde iets zeggen. 'SSSSST,' klonk het. 'Ik ben het!' Dat leek de stem van Gerard wel. 'Ben jij het, Gerard?' 'Ja, maar hou je kop!' 'Wel go...!' Verder kwam Erik niet, want Gerard legde zijn hand op zijn mond. 'Ik sta aan jouw kant, ik kom je bevrijden!' fluisterde Gerard hem in het oor en hij begon de touwen los te maken waarmee Erik vastzat. Erik begreep er niets van. 'Ik heb gezien dat ze wegreden. Er is niemand in huis. Moet je zien wat ik ontdekt heb!' Gerard opende voorzichtig de deur en stak de gang over naar de kamer aan de andere kant. Erik sloop erachteraan. Ze kwamen in een grote, donkere ruimte met overal panelen. Het leek wel een soort museum. De lichtbundel van Gerards zaklantaarn gleed langs de panelen. Boeken, leek het wel, duizenden boeken. Maar toen ze beter keken, zagen ze dat het alleen de kaften waren. Kaften van jeugdboeken. Oude

Einde

COLUMN



ELLEN TIJSINGER

Het wek-engletje

Als ik naar scholen of bibliotheken voor lezingen moet, pak ik meestal de trein, want aan files heb ik een hekel. Meestal moet ik 's morgens al vroeg de deur uit. Ik douche, poets mijn tanden, eet vlug wat, maar blijf slaperig.

Het is vaak druk in de trein. Veel zakenlieden met indrukwekkende koffers vol geheimzinnige papieren. Middelbare scholieren die het televisieprogramma van de vorige avond bespreken of als ze in parallelklassen zitten elkaar repetitievragen doorspelen.

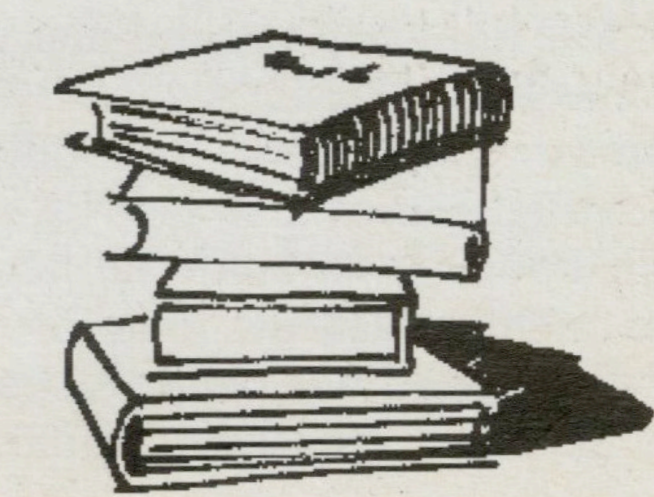
Ik moet denken aan ongeveer twintig jaar geleden. Ik gaf handenarbeid op een HAVO en Atheneum in Gorinchem. Van Utrecht naar Gorinchem is niet zo ver, maar de trein stopte ieder ogenblik en deed er bijna een uur over. Om tien over acht begon de les, dus ik stond om zes uur al naast mijn bed. In de trein doezelde ik vaak weg. Mijn leerlingen raakten eraan gewend en vonden het bovendien wel vermakelijk. Er was er altijd wel een die me wakker schudde als we het station van Gorinchem binnenreden.

Ze gaven me het idee dat ze de handenarbeidles niet wilden missen en daarom hield ik die vroege treinreizen vol totdat de eerste baby kwam. Nog steeds overvalt me in de trein een soort loomheid, vooral als ik vroeg op pad ben en ver moet reizen. Eerst observeer ik geïnteresseerd mijn medepassagiers, want ik kijk graag naar mensen, maar dan begint het. Het geroezemoes van stemmen bereikt wel mijn oren, maar wordt niet meer doorgegeven aan mijn hersenen. Door een onwillekeurige spierbeweging valt mijn rechterooglid steeds dicht.

Ik vecht er even tegen, dan begint mijn linkeroglid ook. Binnen vijf minuten geef ik me zorgeloos over aan de slaap en maak de droom af, die de wakker zo meedogenloos verstoort. Nog steeds vertrouwd ik erop bijtijds gewekt te worden door een tikje op mijn schouder of door een engeltje dat geluk brengt.

Een restant van een fijne tijd toen ik wel schreef, maar niet aan boeken maken dacht en lesgeven nummer één stond. In twintig jaar tijd kan er veel veranderen, maar wat een bofferd ben ik, dat ik nog regelmatig op scholen lezingen houd, de geur van potloden en puntenslijpsel ruik en geniet van de opmerkingen van leuke, slimme en ernstige kinderen. Ik hoop dat het engeltje dat me bijtijds wekt me nooit in de steek zal laten!

Ellen Tijsinger



Lena is anders

LENA IS ANDERS
Nina Rauprich

Lena voelt zich anders dan de andere kinderen op school. Zij woont bij haar moeder. Haar vader is jaren geleden met de noorderzon vertrokken. Lena weet niet waar hij uithangt. Haar moeder is anders dan andere moeders. Ze legt tarotkaarten en gelooft in reïncarnatie. Over haar vader praat ze nooit verbitterd, zoals je misschien zou verwachten. Lena loopt het liefst op blote voeten door het dauwnatte gras, helemaal in haar eentje. Pas dan voelt ze zich goed en kan ze nadenken. Op school vinden ze haar maar een vreemde eend in de bijt. Ze hoort er niet bij. Er worden rare praatjes over haar verteld, dat weet ze, maar het kan haar niet schelen.



krijnsen was toch te horen. Ze drukte op de haak. Daar kon alleen maar Gabi achter zitten, wie zou er anders zo kinderachtig en gemeen zijn? Het ontbreekt er alleen nog maar aan dat ze 's nachts stenen door mijn raam gooit of met een spuitbus magische afweersymbolen op de deur kliedert. Wat verbeeldde ze zich eigenlijk wel?

Er staat mij iets te wachten, dacht Lena, zoals ze ook 's morgens al had gedacht. De tarotkaart heeft mij gewaarschuwd. Maar de weg naar de Grote Godin kan het niet zijn.

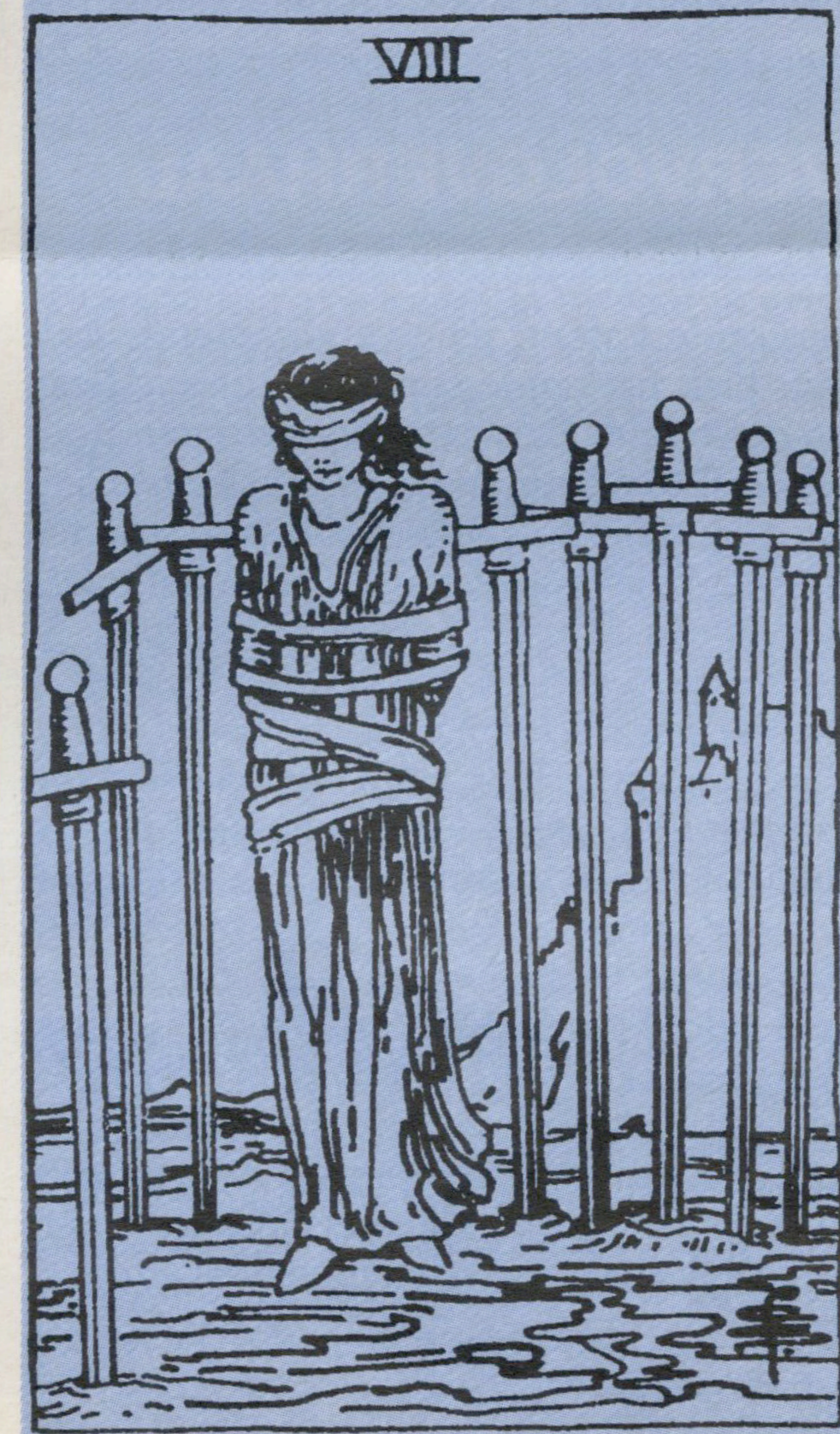
Ze ging naar de keuken en maakte een beker thee voor zichzelf. Blazend keek ze naar de golfjes die haar adem in de beker veroorzaakte. Ze was toch wel erg geschrokken. Ze probeerde zichzelf wijs te

maken, dat de telefoontjes haar volledig koud lieten, maar dat lukte haar niet helemaal. Heks is een onschuldig scheldwoord, zei ze tegen zichzelf, niets anders dan stomme koe, oud wijf! Bij Inge was het zelfs een koosam!

Ze slurpte haar hete thee. Als ik toch maar wist, wat het begrip heks werkelijk betekent!

Het boek schoot haar weer te binnen. Vastberaden ging ze naar haar moeders kamer. Voor de boekenkast bleef ze staan, zette haar beker neer, zocht eventjes en haalde er toen een antiquarisch boek uit met de titel: Heksenwaan en heksenprocessen in de dertiende tot en met de achttiende eeuw.

Alleen maar even erin kijken, nam ze zich voor. Misschien staat er al in de inleiding wat een heks is, of tenminste wat ze niet is. Meer wil ik eigenlijk helemaal niet weten. Ze ging op het schapewolven kleed voor de kast zitten, zette de beker naast zich neer en begon te lezen.



's Middags kwam Inge meestal thuis. Alleen één keer per week, als Lena acht uur school had, ontmoetten ze elkaar in een pizzeria. Inge moest zich tussen de middag meestal nogal haasten, maar samen middagen vond ze heel belangrijk. En voor Lena was het ook belangrijk.



Ze vertelde haar moeder bijna nooit iets over school. Ook vandaag niet. Wat kon Inge eraan doen, dat Gabi gemeen was en Andreas stom?

Toen Inge weer wegvloog om op tijd in de bibliotheek te zijn ruimde Lena de keuken nog op en ging daarna haar huiswerk maken.

De telefoon rinkelde.

Alweer Andreas, dacht Lena. Hij kan er eigenlijk ook niets aan doen, dat hij die wiskunde niet in zijn kop krijgt, maar hij zou in ieder geval zijn mond moeten houden. Die idioot! Ze was woedend op hem. Lena nam de hoorn van de haak. Een scherp gepiep drong in haar oor, en aan de andere kant riep iemand met verdraaide stem: 'Heks! Heks!'

'Andreas?' vroeg Lena overrompeld. De geluiden gingen over in gekrijs, toen was de lijn dood. Lena legde de hoorn neer. Maar meteen daarna ging de telefoon weer. Lena werd woedend. Ze nam op en legde de hoorn naast het apparaat. Het

DE HEKS HOLIKA



In de serie Volksverhalen uit kleurrijk Nederland het verhaal over de heks Holika uit de Indiase verteltraditie:

Er was eens een ascet, Harnakas genaamd. Hij woonde in een hutje in het bos en deed de hele dag niets anders dan bidden en mediteren. Hij was een volgeling van de god Shiva. Op een keer zat hij zo diep en lang in meditatie verzonken, dat hij niet merkte dat een mierenkolonie een nest om hem heen begon te bouwen. Op het laatst was er niets meer van Harnakas te zien, enkel nog een mierenhoop. Shiva was zeer onder de indruk van zo'n toewijding. Hij ging naar de mierenhoop toe en goot er een kan water over leeg. Harnakas ontwaakte uit zijn meditatie, stond op, schudde de aarde en de mieren van zich af en maakte een diepe buiging.

'Het is goed zo,' sprak Shiva. 'Nog nooit heb ik zo'n intense toewijding gezien en als dank mag je twee wensen doen.'

Harnakas antwoordde: 'Als dat zo is dan wens ik het volgende. Ik wil de machtigste heerser van de aarde zijn die als een god door iedereen aanbeden wordt en ik wil dat geen god, mens of dier mij ooit zal

Prahlaad antwoordde: 'Al die mensen die u verafgoden doen dat alleen omdat ze bang zijn en de enige beloning voor hun devotie is angst. De god die ik aanbidschenkt vertrouwen, hij is de weg die tot het ware geluk leidt.'

Harnakas was woedend. 'Jij schelm,' schreeuwde hij, 'hier zal je voor boeten.' En hij gilde naar zijn lijfwachten: 'Hak die vlegel aan stukken.' Met hun scherpe zwaarden begonnen ze op de jongen in te slaan, maar steeds als zij hem een snee hadden toegebracht, trok de wond weer dicht en was het alsof er niets gebeurd was. Toen Harnakas zag dat zijn poging om hem met het zwaard te doden vergeefs was, liet hij zijn zoon vastbinden en in een kuil vol giftige slangen gooien. Maar elke keer als een van de slangen beet, braken zijn tanden af. Nu werd Prahlada naar de hoogste toren van het paleis geslept. Van het hoogste topje smeet men hem naar beneden en met een smak viel hij op de grond. Ongedeerd stond hij echter weer op. Harnakas was



kunnen doden.'

En zo geschiedde het, alle mensen moesten hem in het vervolg vereren en als ze weigerden, werden ze meteen doodgemaakt. Zijn vurigste aanbieder was zijn eigen zus, de heks Holika, maar zijn zoon Prahlada moest niets van de waanzin van zijn vader hebben. Hij vereerde de god Vishnu en bleef dat doen ondanks de dreigementen van zijn vader en zijn tante.

Harnakas woonde nu in een groot paleis. Het wemelde er nu van de lijfwachten en bediendes, hij hoefde nog geen kik te geven of ze stonden al klaar om zijn bevelen op te volgen. Toch bleef Prahlada hardnekkig weigeren hem meer eerbied te tonen dan het gebruikelijke respect dat een zoon voor zijn vader dient te hebben. Het was Harnakas een doorn in het oog en op een dag had hij er schoon genoeg van. Hij gaf zijn lijfwachten het bevel zijn zoon te gaan halen. Toen deze aan hem werd voorgeleid sprak hij: 'Ik ben nu de absolute heerser op aarde, nog machtiger dan de machtigste koning. Iedereen vereert mij, iedereen behalve jij. Spreek op, wat is hier de rede van?'

uitzinnig van woede en riep zijn zuster Holika. 'Ik zal een groot vuur maken. Jij moet daar in gaan zitten met Prahlada op je schoot. Door jouw toverkracht zullen de vlammen je niet deren en zal alleen hij verbranden.'

Zijn dienaren bouwden een grote brandstapel waarop Holika met Prahlada op schoot plaatsnam. Ze staken de brandstapel aan en in een mum van tijd stond hij in lichterlaaie. Na enige tijd namen de vlammen af en begon het vuur te doven. Maar wie zat daar vredig op de gloeiende kolen: Prahlada, van Holika was niet veel meer overgebleven dan een hoopje as. Opeens klonk er een luid gebrul. Uit een van de pilaren van het paleis was een gestalte gesprongen die voor de helft mens was, voor de helft leeuw. Het was de god Vishnu zelf die deze gedaante had aangenomen, omdat hij zo noch de vorm had van een god, noch die van een mens, noch die van een dier en daarom Harnakas kon doden. Met een krachtige mep sloeg hij hem tegen de grond waar zijn lichaam ontzield bleef liggen.

DE VERFILMING VAN 'GEGIJZELD'



VAN EVERT HARTMAN

Daar staan we dan. Ergens alleen in de rimboe van Nederland, op een stationnetje in Veenendaal. Er is niemand om ons op te halen, en we hebben ook geen kwartjes om op te bellen. Wat moeten we nu? De man van het loket staat ons al vreemd aan te kijken.

Plotseling piepende remmen. Snelle voetstappen kwamen naderbij.

'Mee jullie!' Grote handen duwen ons in de achterbak, waar schoolmateriaal het ons moeilijk maakt. Met moeite kunnen we onze benen terugvinden. Na een wilde rit stopt de auto voor de Koningin Juliana MAVO. We worden in een lokaal gestopt, en de video floept aan.

Het interview kan beginnen.

Er werd in de zomerkant al over bericht: de Koningin Juliana MAVO in Veenendaal verfilmde in het afgelopen jaar het boek 'Gegijzeld' van Evert Hartman. Wat direct opvalt aan het begin van de film is de muziek. Als we er later naar vragen blijkt dat de muziek speciaal voor de film is gecomponeerd door twee studenten. Ook de uniformen vallen op. Door de avondvandaagse-speldjes die op de borst prijken, maar ook door de Russische tint. We vragen hoe ze daar aan zijn gekomen.

'Gejat!' roept Marieke.

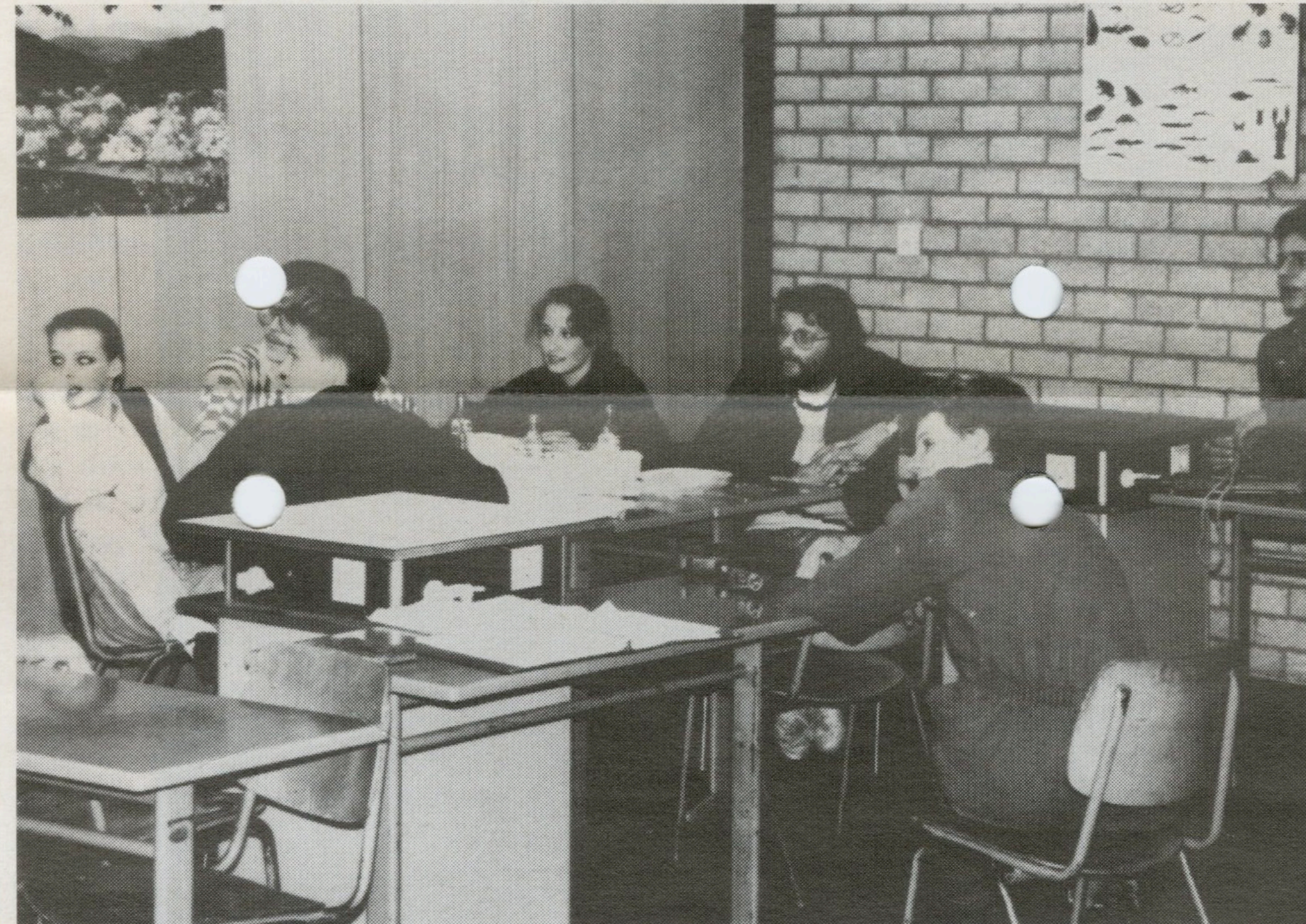
'Nee hoor,' zegt een ander, 'dat is niet zo.' Marieke: 'Je schrijft het toch niet op, hè?' 'Daar zijn we via dumpgoederen aan gekomen,' zegt Frans Pilon, de regisseur van de film. Als hij zin heeft, geeft hij ook nog lessen Nederlands.

In de film zijn er ook wel degelijk dingen veranderd ten opzichte van het boek. Zo blijft Ramona (Leons zusje) in de film op het Instituut achter. Het zou te veel tijd hebben gekost om dat in de film te verwerken. Ook de lokatie van de vlucht uit het Instituut is natuurlijk anders. Ze zouden het wel gewild hebben, maar een reis naar het buitenland was onmogelijk. Daarom maar zonder bergen.

Alles is gewoon in Nederland opgenomen. 'Ja,' zegt Redmer (Henk) verontwaardigd: 'één keer moesten we om vijf uur opstaan! Dat was toen we uit het Instituut waren gevlucht en we in de schuilhut moesten slapen.'

'Inderdaad,' zegt Willem Zweerink. 'Naar die lokatie hebben we ook het langst moeten zoeken, wel drie weken. We moesten

een hut hebben die aan vele eisen moest voldoen. Kijk, zo'n boek schetst een beeld dat wij waar moesten maken. Bovendien waren er belangrijke dingen die nodig waren voor de film. Zo konden we bijvoorbeeld geen hut met modder gebruiken, omdat we van tevoren wisten dat de uit het Instituut gevluchte kinderen daar moesten slapen. Je kunt ze toch moeilijk in de modder laten slapen. Het moest eenzaam zijn gelegen, geen huizen in de buurt. We waren al drie weken in de omgeving aan het rondtoeren, toen we eindelijk de goede hut gevonden hadden: precies wat we in ons hoofd hadden. We zagen een oude man op het erf rondlopen en dachten zoiets van: o jee, als die het maar goed vindt. Gelukkig bleek dat hij het alleen maar even aan zijn vrouw hoefde te vragen. En die vond het goed.'



Zo is het Instituut opgenomen in een Amersfoortse gevangenis. En de steengroef waar de jongens van het Instituut in moesten werken, was de kalksteengroef in Winterswijk, om maar wat voorbeelden te noemen. Maar het opvallendste van de film is het einde. Ook daar is het een en ander veranderd. Leon wordt namelijk niet opgepakt, maar door de politie doodgeschoten.



'Dat vind ik ook een veel beter einde,' zegt iemand. De anderen knikken.

'Ja,' zegt Frans Pilon, 'een arrestatie vonden we wat te soft als einde. De tegenstelling moest er goed uitkomen. Die kinderen begrepen waarom de jongens zoiets deden, maar de politie en de mensen buiten absoluut niet.'

'Er is al met al nog heel wat veranderd aan het script,' zegt Willem Zweerink, de leraar die het filmen verzorgde.

'Gelukkig was Evert Hartman het ermee eens.'

We vragen hoe het filmen ging.

film radioboodschappen voor.

'Dat was heel simpel,' zegt Willem Zweerink. 'We stuurden een cassettebandje naar Joop van Zijl, die ook het acht uur journaal leest op televisie. Met de vraag of hij de teksten die we erbij gedaan hadden, op journaaltoon voor wilde lezen. Binnen drie dagen was het cassettebandje terug. Met de journaalfragmenten erop, dat vonden we heel aardig. We hebben hem daarom voor de première uitgenodigd. Jammer genoeg kon hij niet. Hij moest werken.'

'Kunnen jullie iets vertellen over de première?'

'Tuurlijk kunnen we dat. We zijn de middag tevoren met z'n allen naar de kapper geweest, foto gemaakt en zo, je weet wel. Keurig in smoking allemaal. Maar we hadden de film nog helemaal niet gezien. Dus waren we best benieuwd. En zenuwachtig natuurlijk.'

'De 5-uur show hebben we ook nog gevraagd om te komen,' zegt Jacqueline, 'maar die zijn niet gekomen. Ze hebben genevens een briefje gestuurd dat ze niet zouden komen.'

'Dat vind ik nog het ergste. We hadden het er speciaal bij gezet. Maar ja, RTL-4 hè?'

Inge (Ramona) vindt dat het allemaal heel leuk was. 'De sfeer was heel gezellig,' zegt ze.

'Inderdaad,' beaamt Willem Zweerink, 'er is geen jaar dat zo snel voorbijgegaan is als dit.'

Mirjam en Jaap



Tip van de sluier

We beloofden iets te schrijven over het nieuwe boek van Evert Hartman. Nou, dat gaat niet over de gevangenis, zoals een aantal lezers dacht na het artikel in de Lemniscaatkrant 'Evert Hartman achter de tralies'. Nee, het gaat over de toekomst. Niet de nabije toekomst, zoals in Vechten voor overmorgen, maar de verre toekomst. Zo'n honderdvijftig jaar verder. Het boek speelt in Nederland, maar hoe zal Nederland er dan uitzien? Kun je je daar een voorstelling van maken? Een van de dingen die men verwacht is dat de zespiegel tegen die tijd veel hoger is geworden en dat speelt een heel belangrijke rol in dit nieuwe boek van Evert Hartman. Meer mogen we niet verklappen, want anders krijgen we de grootst mogelijke problemen!



BRIEFEN

Niet alle brieven kunnen volledig worden geplaatst. We korten ze, waar noodzakelijk, in.

De redactie.

Beste Lemniscaatclub, Hoeveel zeldzaamheden mag je insturen? Bij de cijferwedstrijd stond dat er drie winnaars een boek zouden krijgen, maar er waren maar twee winnaars, hoe zit dat? Het idee van de moppenhoek vind ik geen goed idee. Moppen hebben niets met boeken te maken en op de plaats waar moppen staan kunnen geen verhalen of artikelen staan. Verder heb ik een idee voor een verhalenwedstrijd. Het onderwerp of het begin wordt gegeven en je moet de rest zelf doen.

Judith Batenburg

Naschrift redactie, Een heleboel vragen Judith; we zullen proberen de antwoorden kort te houden. Je kunt zoveel zeldzaamheden insturen als je wilt, maar alleen degene die het snelst instuurt krijgt een prijs; daar telt het aantal niet. Bovendien, al te veel zeldzaamheden maken ons zo depressief!

Wat betreft de winnaars van de cijfergedichten heb je gelijk. Er ontbreekt een winnaar. De fout is inmiddels hersteld. Kijk maar elders in de krant. Wat de verhalenwedstrijd betreft: dat lijkt ons geen slecht idee.

Hoi Lemniscaat, Ik ben het eens met Sander 't Sas die schrijft het een leuk idee te vinden als er een boek komt met verhalen en gedichten van lezers van de Lemniscaatkrant, waarvan de opbrengst naar een goed doel gaat. Ik heb er zeker wel 10 gulden voor over. Erik Verweij

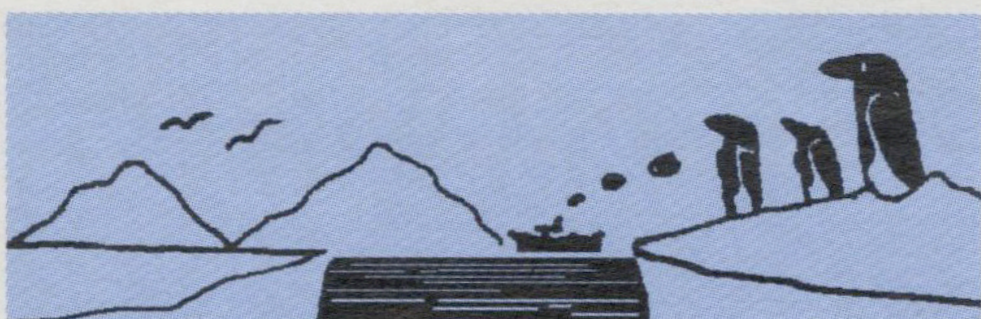
Dear Lemniscaatclub, Op een regenachtige dinsdagmiddag was ik m'n kamertje aan het opruimen. Ach ja, dat moet nu eenmaal gebeuren, dacht ik, en ik keek uit het raam. Tot mijn grote vreugde zag ik de postbode aankomen en spoedde mij naar beneden. Meteen was mijn dag weer goed want wat lag daar op de mat? Juist! De Lemniscaatkrant en wat lees ik, een geniaal idee van ene Sander 't Sas. Hoe komt ie erop. Natuurlijk zijn er zat lezers die bereid zijn bijvoorbeeld een tientje voor zo'n boek te betalen. De leukste gedichten en verhalen, een vervolgh verhaal en misschien wat Arthur-strips. (Wat leuk trouwens, krul en Arthur.) Ik zie het helemaal zitten. Marleen van den Akker

Beste Lemniscaat, Ik kreeg de krant veel te laat, hoe komt dat? Verder zou ik willen weten of ik, als ik lid wil blijven, volgend jaar weer een strookje moet invullen. En krijg ik dan weer een tas en een schrijversboek? Danielle Lamtink

Naschrift redactie, Je was niet de enige, Danielle, we hebben van veel leden klachten gekregen, en terecht! De redactie was deze keer op tijd, maar toen ging er bij de verzending het een en ander mis waardoor een aantal leden de krant veel te laat kreeg. Het spijt ons. Wij proberen de volgende kranten op tijd bij jullie in de bus te krijgen. Wat het lidmaatschap voor het komend jaar betreft: als je vóór 1 oktober lid werd, ontvang je een acceptatiekaart. Stuur hem in en je bent weer voor een jaar lid. Werd je na 1 oktober lid, dan ben je automatisch lid voor heel 1991. Je krijgt geen tweede keer een tas en een schrijversboek. Wel hebben we een paar leuke verrassingen in petto voor degenen die lid blijven!

Memory

Ooit op het idee gekomen om van een aantal Lemniscaat jeugdboekenfolders een memoryspel te maken of picture-domino? Wij niet, maar iemand anders wel. Wij kregen een exemplaar toegestuurd.



Lemniscaatclubtas op de Noordkaap!

Ook op de meest verafgelegen plaatsen, onder de meest barre omstandigheden is het het beste om je Lemniscaatclubtas bij je te hebben. Dat bewijst deze foto maar weer eens, genomen op de Noordkaap tijdens een trektocht door Zweden, Noorwegen en Finland. Op de foto Joke Vervelde, die ons meldde dat haar Lemniscaatclubtas veilig is thuisgekomen.



Op de Noordkaap!

Hoi Lemniscaatclub, Ik ben van gedachten veranderd. Wat moet een boekenclub nu met een moppenhoekje? Is dat niet een beetje afgezaagd? Femke Griffioen

Beste Lemniscaat, Ik ben mijn pasje kwijt en nu kan ik geen boeken met een bon meer kopen. Kan ik alstublieft een nieuwe krijgen? Noortje (naam en adres onbekend)

Naschrift redactie, Als je werkelijk overall gezocht hebt, tot achter de verwarming en onder je bed, en hij blijft spoorloos, dan sturen wij je op verzoek een nieuwe. Je moet dan wel even je naam, lidnummer en adres vermelden

Wij krijgen af en toe brieven van leden die ons vragen een oproep te plaatsen voor een kind dat ongeneeslijk ziek is en nog maar kort te leven heeft, om in het Guinness Book of Records te komen door een record aantal kaarten te krijgen. Wij hebben nogal wat moeite met dergelijke verzoeken en plaatsen ze daarom niet.

De redactie

GEZOCHT GEZOCHT

Wij zijn twee meiden van 13 jaar en we willen graag met een jongen/meisje van ongeveer dezelfde leeftijd pennen. Wie schrijft ons? Ons adres is: Aimée Floris, Willem Alexanderstraat 56, 2382 HH Zoeterwoude en Dorien Sekeris, Griede 7, 2451 ZC Leimuiden.

P.S. Als je behalve op de envelop ook nog een postzegel van 75 cent in de envelop doet, krijg je altijd een brief terug! Tot schrijfs.

Hoi, welke jongen of meisje van 14 tot 16 jaar wil met mij pennen? Ik ben 14 en mijn hobby's zijn: tennis, lezen, muziek luisteren. Ik houd ook van lange brieven schrijven. Jij ook? Schrijf naar: Willemijn Krikke, Wethouder Reuverslaan 28, 7711 LT Nieuw Leusen. P.S. Postzegel is antwoord. Pasfoto mag wel, hoeft niet!

GEZOCHT GEZOCHT

Hoi, ik ben Karin en wil graag met iemand (jongen, meisje) schrijven tussen 12 en 14 jaar. Zelf ben ik 13. (Stuur wel een postzegel mee, dan krijg je zeker antwoord). Groetjes, Karin Hoedemaekers, Randenrade 40, 5807 BM Oostrum (LB)

Hello folks, Ik ben een niet al te knappe jongen van 15 jaar. Ik zoek een pen vriend(in) van 15 of 16 jaar. Mijn hobby's zijn: lezen, (pop)muziek luisteren, postzegels verzamelen en (als het even kan) lol trappen en lachen. Mijn adres is: Olivier Reijnders, Oude Kerkstraat 98, 6412 XK Heerlen. P.S. Postzegel is antwoord.

Hallo lui! Wie o wie wil er met mij pennen? Ik ben 10 jaar en word in april 11 jaar. Als je tussen de 10 en 11 jaar bent, schrijf me dan! Mijn hobby's zijn: Jazzballet, lezen, tekenen en melig zijn en natuurlijk pennen! Lijkt jou dit wat? Schrijf dan naar: Irene Ouwerkerk, Heerlerschans 21, 3432 TE Nieuwegein. Tot schrijfs. P.S. Je moet wel een meisje zijn.

Hoi, Ik ben een meisje van 14 jaar en ik zoek een pen vriend(in) tussen 14-15 jaar. Mijn hobby's zijn: Zwemmen, dansen, ping pong, eens gezellig gaan fietsen en natuurlijk lezen en schrijven. Als je zin hebt, schrijf dan zo snel mogelijk naar: Joke Six, Dopheidelaan 31, 8210 Loppem, België. Iedereen die er een postzegel bij stopt, krijgt heel zeker antwoord. (Liefst een foto). Joke Six

Hoi! Ik ben een meisje van 16 jaar. Ik hou van verhalen en gedichten schrijven en nu zoek ik jongeren vanaf 15 jaar in de omstreken van Utrecht die ook van schrijven houden. Ik wil een groep oprichten die bijvoorbeeld éénmaal per maand bij elkaar komt om over eigen gedichten/verhalen te praten en voor te lezen. Wie heeft er zin in? Lijkt het jou een leuk idee en/of heb je nog eigen ideeën. Schrijf dan naar mij. Madelon Helling, Laan van Beek en Royen 19, 3701 AJ Zeist.

Ha! Ik ben een meisje van 12 jaar. Ik wil graag met iemand schrijven van 11/12/13 jaar. Het liefst met iemand waarmee ik samen verhalen kan schrijven. Mijn hobby's zijn: Melig zijn, schrijven, lezen, jazzballet enzovoort. Graag pasfoto (hoeft niet). P.S. Een postzegel van 75 cent erbij doen is antwoord. Doe! Anne Janssen, Kerkepad 5, 6691 BR Gend (GLD).

Hoi, Wij zijn twee meisjes van 13 jaar en we willen graag pennen met jongens of meisjes van 13 en ouder. Onze hobby's zijn: Badminton, muziek luisteren en naar de bioscoop gaan. Een pasfotootje is leuk maar hoeft niet! Andere hobby's geen probleem!! Doe! Groetjes van Frouwke en Simone! Steurendaal 66, 2553 PP Den Haag. P.S. Wij zijn geen zusjes!!

GEZOCHT GEZOCHT

Het kersttakje



Er was eens een kersttakje. Dat was altijd blij omdat hij vriendjes had. Maar nu niet omdat hij nu merkte dat zijn vriendjes niet hetzelfde waren. Want hij was een takje en zijn vriendjes waren kerstbomen, dus hij moest telkens naar boven kijken. Dat vond hij niet leuk. Hij zei in zichzelf: ik wil vrienden die hetzelfde zijn als ik.

Op een dag gebeurde er iets. Hij werd meegenomen naar een klein winkeltje. Hij werd verkocht aan een heel lieve vrouw en een leuk klein jong meisje. Dat meisje vond het kersttakje mooi. Ze mocht hem ergens ophangen, maar niet boven haar bed. Ze hing het kersttakje aan de muur vlak bij de eettafel. Haar moeder vond het goed, ze zei: 'Goed zo, Angela, nu mag je het kersttakje versieren, maar er niet te veel in hangen, hoor.'

Het kersttakje was blij, hij had een vriendinnetje, maar ze was een ander soort. Maar hij vond dat niet erg want hij hoefde niet naar boven te kijken, want hij was net zo hoog als het meisje. De moeder van het meisje kwam binnen en zei: 'Goed zo, Angela, dat heb je knap gedaan. Dan mag je me nu helpen de tafel te dekken.'

Het kersttakje keek vrolijk naar wat er allemaal op tafel werd gezet. Hij vond dat tafelleed zó mooi, dat had hij nog nooit gezien. Er werden vier kaarsjes op de tafel gezet en heel mooie borden en mooie messen en vorken en lepels en mooie servetten. Na een uurtje was de tafel klaar. Ze gingen toen het eten klaarmaken, maar het meisje mocht toen niet helpen. Ze ging toen naar het kersttakje en praatte tegen hem, een hele tijd. Toen was haar moeder klaar. Het duurde wel twee uur, maar als het maar lekker is. Het meisje zei: 'Mama, ben je nu pas klaar en wanneer komt papa, want ik heb zin in kerst.' Dat hoorde het kersttakje en hij dacht: 'Ik word als kersttakje gebruikt, dus daarom hang ik hier. Ik hoop niet dat ik word verbrand.'

Toen ging de bel. 'Mama, heeft Papa de sluitels vergeten?' Nee hoor, waarom? Ach laat maar. Haar moeder ging naar de deur. 'Angela, Papa is er.' 'Jipie, Papa, ik heb een kersttakje opgehangen. Mooi hè!' 'Ja zeg, dat heb je goed gedaan. Ik heb ook iets gedaan.' 'Wat heb je dan gedaan?' 'Ik heb een kerstboom gekocht.' 'O, wat leuk, mag ik 'm versieren?' 'Nee, dat mag je morgen doen met mij.' 'Nou, fijn hoor.'

Ze vergaten het kersttakje helemaal. Dat vond hij niet leuk. Want hij was eerst de belangrijkste en nu is die boom het. De kerstboom werd vlakbij het kersttakje gezet. De kerstboom zei: 'Hé, kersttakje, ken je me nog? Ben jij niet mijn vriend uit het bos? Ja, en wat zie je er leuk uit zeg.'

'Jij ziet er morgen ook zo uit.' 'Ja daar heb je gelijk in, fijn zeg dat je er ook bent. Ik denk dat we over een week worden verbrand.'

'Ja, dat denk ik ook, kerstboom. Maar ik hoop het niet.' Op dat ogenblik toen ze dat zeiden viel er een vallende ster (want het was nacht geworden), maar dat wisten ze niet.

Op die dag dat ze verbrand zouden worden, ging hun wens in vervulling. Het gezin ging op vakantie en zette de kerstboom en het takje in de grond. 'Die wordt dan een grote boom,' zei Papa voor ze weggingen. Het takje was dolblij dat hij niet is verbrand. Toen ze terugkwamen van vakantie met het takje een klein beetje gegroeid. Het bleek dat het meisje geen vriendinnetjes had, dus praatte ze met het takje. Het takje was haar vriendinnetje. Een week later was het Oud en Nieuw. Ze zei tegen het takje: 'Gelukkig Nieuwjaar en ik hoop dat je nog lang zult leven.'

Anouk Seleski

EEN PODIUM VOOR

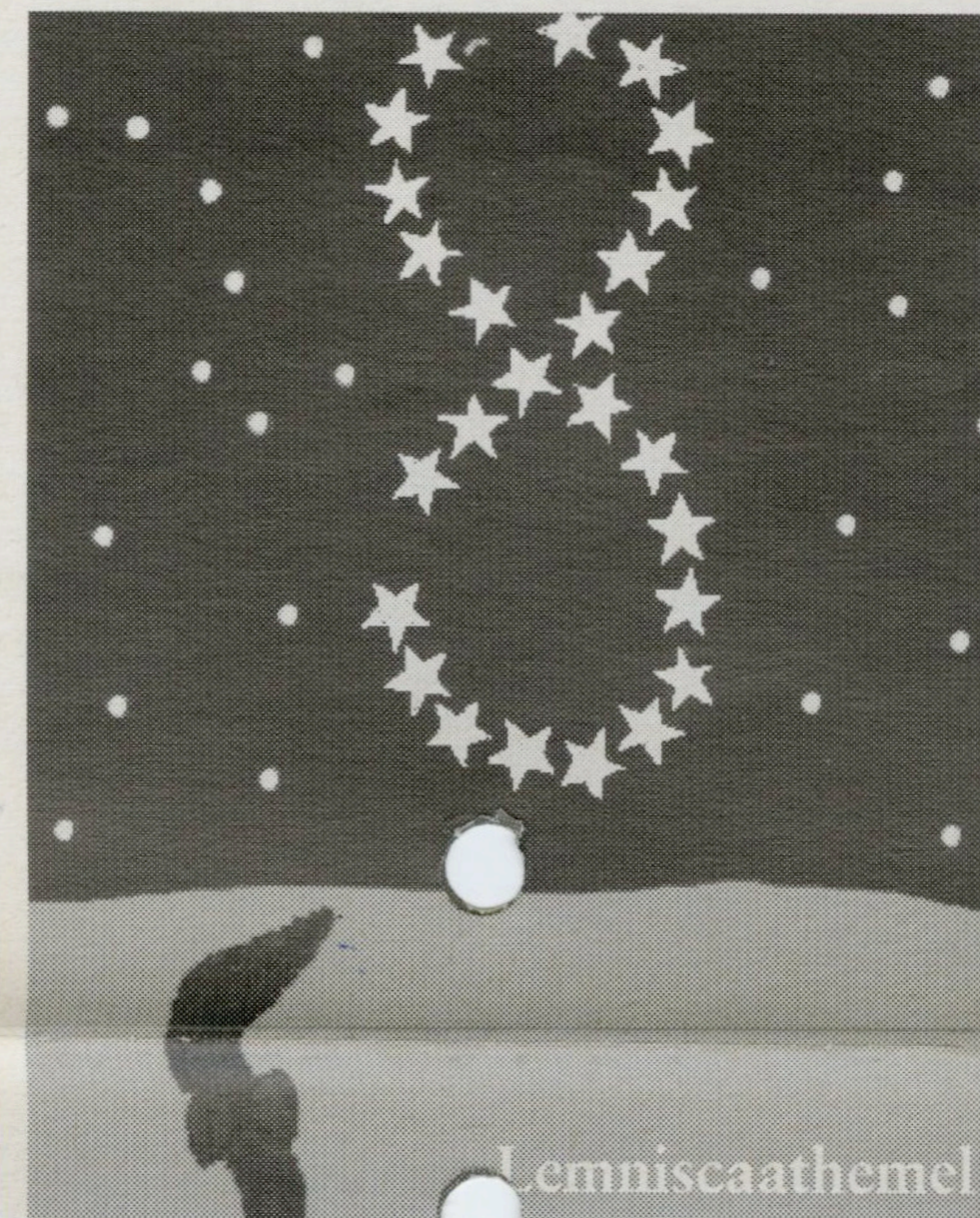


Je kamer

Je eigen kamer je eigen gebied geen gezeur, gehamer even alles niet

Je maakt 't stil of maakt herrie tot je naar beneden wil voor kip met kerrie

Christiaan Hamelink



Moppen

Niet iedereen is het eens met het moppenhoekje (zie de rubriek brieven). Toch plaatsen we er een paar, zoals beloofd.

'Handen omhoog!' roept een bankrover. De man achter het loket reageert niet. 'Handen omhoog!' schreeuwt de bankrover nog een keer. Zegt de man achter het loket: 'Je denkt toch zeker niet dat ik bang ben voor een waterpistool?' 'Maar dit is water uit de Rijn!' 'Heeeelp!' Anne Janssen

Olaf: 'Ik vind het toch maar oneerlijk verdelde in de wereld.' Oom: 'Hoe bedoel je dat jongen?' Olaf: 'Nou, ik ben dol op poesjes en ik heb er geen. En van tantes hou ik helemaal niet en daar heb ik er wel zes van.'

De ene aardappel tegen de andere: 'Waarom kijk je zo sip?' 'Mijn vader zit in de puree!' Saskia Dorrestein

De wonderbaarlijke, lachende spiegel

Lief dagboek, dit gebeurde op 1 december 1915. Luister!

De prinses had een spiegel waar ze geheimen mee had. Niemand wist dat die spiegel kon praten, maar op een mooi zomerdag werd hij door iemand ontdekt.

Prinses Rodelien werd 't ochtends gewekt met het getijl van vogeltjes. Ze schrok wakker want... op de plek waar Liesje hing (de lachende spiegel) was het nu... LEEG! Hoe erg dat voor haar was? Heel erg! Ze zag er altijd beeldig uit omdat ze met de spiegel heel lang stond te praten, terwijl ze haar haar deed. Maar nu de spiegel weg

EEN PODIUM VOOR

Gitaar

Een serenade onder het raam met een vleugje romantiek liefde

Roos Bruin, Texel

Romantisch gedicht

Er was eens een koe die nooit riep 'boeh'. Ze riep altijd 'mèèh' en viel dan tegelijkertijd op haar zij. Dan schoot ze als de weerwind recht en legde in haar staart een moderne vlecht. Zo ging het elke dag, keer op keer. Maar opeens deed ze het niet meer.

Het was anders gegaan, de koe was niet gaan staan, ze bleef liggen en keek recht voor zich uit. Daar stond een stier met in zijn poot een van hout gemaakte blokfluit. Hij floot een romantische melodie en als slot riep hij 'Darling do you love me?' De koe was direct gehypnotiseerd. Dit trucje had de stier ooit eens van zijn vader geleerd.

Maar het werd een prachtig stelletje en ze trouwden aan de grote eik die op de hoek stond van de Lindewijk. Een wandelaar die alles had gezien schreef hierover een boek en kreeg daarvoor een tien.

Het was een prachtige roman. Nu zit jij waarschijnlijk met de handen in het haar, hoe zo iets kan.

Isabel Tuyls & Karen Wilms

Wimpie komt de winkel van Janus Joosten binnen. 'Zo Wimpie, kan ik je helpen?'

'Ik wil graag een kwartje katjesdrop,' zegt Wimpie. Janus klimt de trap op neemt de pot met katjesdrop, geeft Wimpie ervan, klimt de trap weer op en zet de pot weg. Meteen daarna komt Woutertje de winkel binnen. 'Mag ik voor een kwartje katjesdrop?' vraagt hij. Janus klimt de ladder weer op, pakt de pot, komt weer naar naar beneden, geeft Woutertje zijn drop en meteen daarna komt Flip de winkel binnen. 'Wil jij misschien ook voor een kwartje katjesdrop?' vraagt Janus. 'Nee,' antwoordt Flip. Dus klimt Janus de trap weer op om de pot weg te zetten. Hij komt weer naar beneden en vraagt: 'Wat mag het voor jou zijn, Flip?' 'Graag voor twee kwartjes katjesdrop,' antwoordt Flip.

Kapper: 'Pietje, vertel maar eens hoe je je haar geknipt wilt hebben.' Pietje: 'Net zoals pappa, kapper, met een gat in het midden.' Mirjam Plante

was, kon ze dat niet meer. Ze huilde en de tranen rolden over haar wangen. Maar wat was dat? Op de plek waar Liesje hing werd een pijl geschoten, met aan die pijl een briefje. Ze haalde de pijl uit de muur en las:

Als je Liesje terug wilt hebben, moet je haar bij het Sprookjesbos ophalen.

Rodelien rende naar het raam. Maar zag ze daar? Een groep mensen die naar boven keken. Ze rende naar buiten en vroeg: 'Wat is er? Wie was het?' Iemand gaf een stamelend antwoord: 'Het... het... het was een duiveltje!'

'O, nee!' riep Rodelien uit, 'ik weet wie het was. Het was Frederik! Stom jong, verrader, bedrieger, luipaard!' Plotseling hoorde ze een stem achter zich, die zei: 'Zo is het wel genoeg.' Het was haar moeder. Ze zei: 'Weet je, we kopen wel een nieuwe spiegel.'

Je kunt begrijpen dagboek, dat Rodelientje dat niet leuk vond, dus wilde ze het niet. Die dag kwam ze niet meer buiten. Pas toen het avond werd ging ze zich helemaal omkleeden en ging naar het sprookjesbos. Jij en ik weten heel goed dat het sprookjesbos gevaarlijk is. Zij dus ook. Ze had een kwartiertje gelopen, door straten, gangetjes, poortjes, toen ze eindelijk bij de rand van het sprookjesbos kwam. Ze hoorde gebrul van een leeuw, gekrijs van een heks. En dat betekende niet veel soeps! Ze liep het dichte bos in. Ze wilde over een tak stappen, maar... er werd weer een pijl geschoten. Vlak voor Rodelien kwam hij in een boom. Weer met een briefje. Er stond het volgende op. Luister!

Waag het niet om verder te gaan. Het zal te gevaarlijk zijn, maar... als je toch verder gaat, reis humba loop in de richting waar de pijl in schoot Afzender

Rodelien keek naar boven om te zien wie de pijl schoot, maar er was niemand te zien. Ze liep toen in de richting waar de pijl in was geschoten. Ze liep te denken: wat jammer dat er een vlek zit, net op de naam van de afzender. Maar in ieder geval had ze een idee: Frederik! Want het begon met F en eindigde op ik.

Ze liep verder het bos in, nog altijd in de richting van de pijl. Ze zag een lichte en dacht: daar zal wel iemand wonen. Dus ze liep er heen. Dat was erg dom van haar. Waarom? Dat zul je nu horen. Het was wel dom van haar, maar ook weer niet, want daar was een heks en haar spiegel! Ze kwam al dichter en dichter bij het huisje en hoorde gekrijs van een heks. Ze begon te tintelen. Maar toch liep ze door. Toen ze bij het huisje was, klopte ze aan. Toen zag ze dat het huis van snoep was, net zoals in het sprookje van Hans en Grietje. De deur vloog open en een heks kwam naar buiten en ging op haar bezemstel zitten en zei: 'Ik heb geen tijd voor bezoek... ZZZZZZZ.' Ze vloog weg en de deur ging vanzelf op slot. Toen keek ze door het raam naar binnen. Ze zag allemaal troep, maar ook haar spiegel. Rodelien was heel blij en wilde naar binnen toe, maar de deur zat op slot. Ze dacht: als ik nu een gat in de muur maak, dan kan ik naar binnen en dan neem ik Liesje mee! Ze begon gulzig aan het slot te knagen, maar dat was van ijzer, dus dat ging niet. Toen begon ze maar aan een steen in de muur. Het gat werd al groter en groter tot ze naar binnen kon. Toen ze binnen was, kwam ze in de keuken, maar er viel een kooi over haar heen. De kooi was van snoep, dus ze begon te sabbelen, net zo lang tot ze eruit kwam. Toen wrmde ze zich uit de kooi en was nog niet over haar schrik heen. Ze liep naar een stapel boeken en pakte er een boek uit. Ze las de titel: TOVEREN

Ze dacht: ik wil ook wel kunnen toveren en nam het boek onder haar arm. Toen liep ze naar een paar balken waar de spiegel stond, pakte haar op en liep weer naar het gat in de muur en dacht: ik moet opschieten, anders komt de heks terug. Ze stapte door het gat en rende het bos in. Toen werd er een pijl geschoten met uiteraard een briefje. Er stond op:

Beste Rodelien, Je hebt overwonnen neem de spiegel maar weer mee De duivel Frederik!

Rodelien rende het bos uit. De stad zag er verlaten uit. Ze liep het plein over naar huis toe. Vanaf dat moment zag ze er iedere keer beeldig uit.

Birgit Grietjes

Jongere jongeren puzzel

OSTEFANARYMOD
PDISAKROLLOLU
AJOMPDITTAKVV
KILROYSAAGZEA
NSIMONPENRNXN
DANNEGEDNORIU
IKLORVPNATOLB
PUBAXELSSONEE
SLEVENNOIHOFX

In deze letterbrij zitten de volgende woorden verborgen. Van de overgebleven letters kun je drie woorden maken, die alles met de namen te maken hebben. (De letters van de drie woorden staan al in de goede volgorde.)

Anne	Kroll
Axelsson	Moja
Blotan	Myram
Danne	Ohio
dom	opa (2x)
Duvan	pepsi
Felix	pub
Isak (2x)	Simon
Katti	Sleven
Kilroy	Stefan
	Yngve

P.S. In alle namen ontbreken de leestekens, omdat dat te onhandig is in een letterbrij.

Wedstrijd

VAN WELKE AUTEUR IS DIT EEN JEUGDFOTO? EN WAAROM?



Dat zie je toch zo! Dat spreekt toch voor zichzelf! Stuur je oplossingen voor 1 februari in naar de Lemniscaatkrant.

Shabanu

In de vorige krant kondigden wij een fragment aan uit het boek *Shabanu*. We gingen er toen van uit dat dat boek nog vóór het einde van het jaar zou verschijnen. Dat lukt echter niet. Vandaar dat we het fragment uit dit boek pas in de volgende krant opnemen.

ZETDUIVELTJE

We hadden het iedereen weer eens heel gemakkelijk gemaakt. Het lijkt wel of iedereen overall een zetduiveltje in ziet. Zo vond een aantal clubleden dat de omgekeerde E uit het woord ZETDUIVEL zelf ook een zetduivel was. Dat krijg je nu als je ook eens lollig wilt zijn!

Overigens worden we om de oren gegooid met punten en komma's die er wel of niet hadden moeten staan en allerlei regels uit de Nederlandse taal. De leraar Nederlands die nog denkt dat al zijn leerlingen het hele jaar zitten te slapen kunnen wij uit de droom helpen.

Je eerste boek...

Hoe voelt het om net je eerste boek in de boekwinkel te zien? Lieneke Dijkzeul vertelt hoe zij het allemaal ervoer.

Roze Wolkjes

Nadat bekend geworden is dat je eerste boek zal worden uitgegeven, breekt er een fantastische tijd aan. Van familieleden, vrienden en kennissen krijg je felicitaties, bloemen en zoenen. Vooral de zoenen zijn welkom, want zelf wil je de hele wereld wel omhelzen. Je hebt het gevoel dat je nu toch eindelijk een EBP (Erg Belangrijk Persoon) geworden bent. Gelukkig weet je nog niet hoe je je daarin vergist.

Je loopt, kortom, op roze wolkjes. Dat is heerlijk, want roze wolkjes zijn zeldzaam. De laatste keer dat ik erop liep, was in de zesde klas, die nu groep acht heet. Ik liep erop, omdat ik verliefd was op een jongen die lange wimpers had en het verst kon spugen van allemaal.

Roze wolkjes zijn dus een kostbaar bezit. Ze hebben maar één nadeel: ze zijn kwetsbaar. Ze worden bijvoorbeeld al iets dunner, doordat je natuurlijk een tijd moet wachten voordat je boek verschijnt.

Zo'n boek in je handen houden is een grote beloning. Maandenlang heb je er hard op gezwoegd, en vele uurtjes slaap zijn eraan opgeofferd, maar daar is het dan eindelijk.

Het ziet er prachtig uit, het ruikt zoals een boek hóórt te ruiken, en er volgt een nieuw rondje felicitaties, zoenen en bloemen. Dat is fijn, en goed voor de wolkjes, want die groeien ervan. Je denkt dat ze nooit meer zullen verwijnen. Maar dat is niet zo. Ze slijten.

De tijd doet ze slijten, en een paar maanden later zijn ze al een stuk ijler. Nóg ijler worden ze als iemand hartelijk tegen je zegt: 'Ik ben blij dat je zo'n leuke hobby gevonden hebt!'

Hobby? HOBBY???



En dan stap je op een vrolijke middag met een vriendin giechelend een vreemde boekwinkel binnen, en je laat de vriendin aan de verkoper vragen of hij Hou je taai! van Lieneke Dijkzeul in voorraad heeft.

Waarop de verkoper vriendelijk maar beslist antwoordt: 'Lieneke Dijkzeul? Nooit van gehoord!'

Pats! Weg wolkjes. Zelfs het feit dat de verkoper een zaterdaghulp blijkt te zijn, en het boek wel degelijk op de plank staat, helpt niet meer. De wolkjes zijn verdwenen. Foetsie. Opgelost. Ik heb nog geprobeerd ze terug te vinden, maar dat is niet gelukt.

Dus ik ben bang dat ik ze voorgoed kwijt ben. Want een eerste boek kun je maar éénmaal schrijven. En verlied op een jongen die vier kan spugen, word ik ook vast niet meer.



Hou je taai!

Een van de reacties op het debuut van Lieneke Dijkzeul

Ik heb het boek *Hou je taai!* gelezen en ik vond het een tof boek. Zelf ben ik 13 jaar en ik vind het heel komisch wat Daan en Eva samen beleven. Lieneke Dijkzeul beschrijft heel grappig hoe Daan en Eva de bejaarden interviewen.

In het begin dacht ik: 'Ik vind het een beetje saai,' maar later werd het steeds leuker. Ik zal het boek niet zo snel vergeten omdat ik er vaak heel vrolijk van werd als ik verdrietig was.

Ik raad alle kinderen het boek *Hou je taai!* aan en ik hoop dat Lieneke Dijkzeul nog meer van zulke boeken zal schrijven.

Noortje

IN HET VOLGENDE NUMMER

- Humor, humor en nog eens humor...!
- Een interview met Evert Hartman over zijn nieuwe boek
- Een verrassing voor Clubleden omdat we vier(!) jaar oud zijn
- Een fragment uit *Shabanu*, een bijzonder boek over een meisje uit de woestijn

Prijswinnaars

Wat was de goede uitkomst van de magische puzzel?

WALPURGISNACHT. Het was, aan het aantal goede inzendingen te meten, deze keer niet zo gemakkelijk. Daarom des te meer eer voor: Sylvia Floris uit Nieuwegein, Yvette van Norden uit Capelle aan den IJssel, en Joost Gosman uit Rotterdam. Willen jullie aan ons laten weten welk boek je graag wilt hebben?

Extra winnares cijfergedichtenwedstrijd

We hadden beloofd drie winnaars een gratis boek te geven en we bekroonden er maar twee. Vandaar nu hier de derde. Het is Rosalien Kuyvenhoven met het gedicht 'Uiterlijk'. Je vindt het in de vorige krant.

BLIJF JE LID? JA TOCH ZEKER!

Het jaar zit er weer op en dat betekent dat de meesten een acceptgiro of betaalstrookje bij hun krantje vinden. Als je lid wilt blijven, en dat hopen we natuurlijk van harte, stuur dan je betaling zo snel mogelijk in. Wij zitten namelijk in spanning of iedereen wel lid blijft

NIEUW LID

AANMELDINGSFORMULIER
LEMNISCAATCLUB
voornaam _____

achternaam _____

adres _____

postcode/woonplaats _____

land _____

jongen/meisje _____

boekhandel/plaats _____

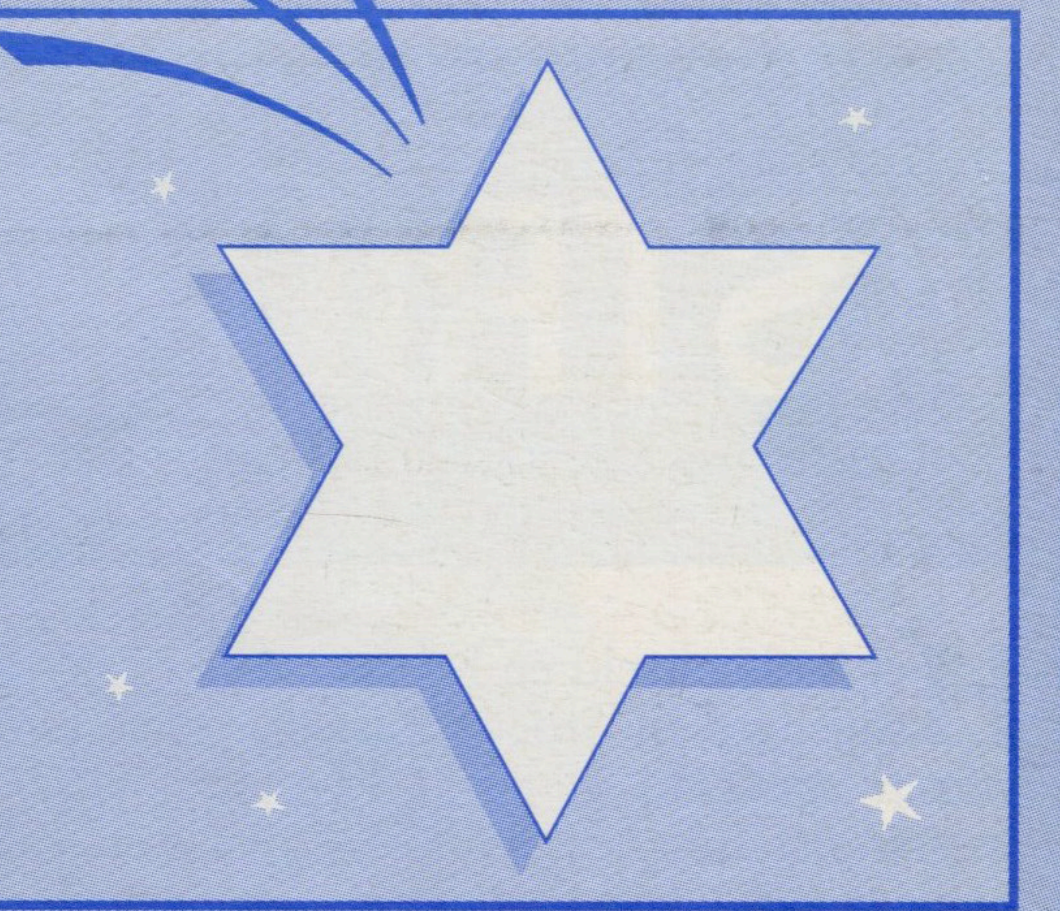
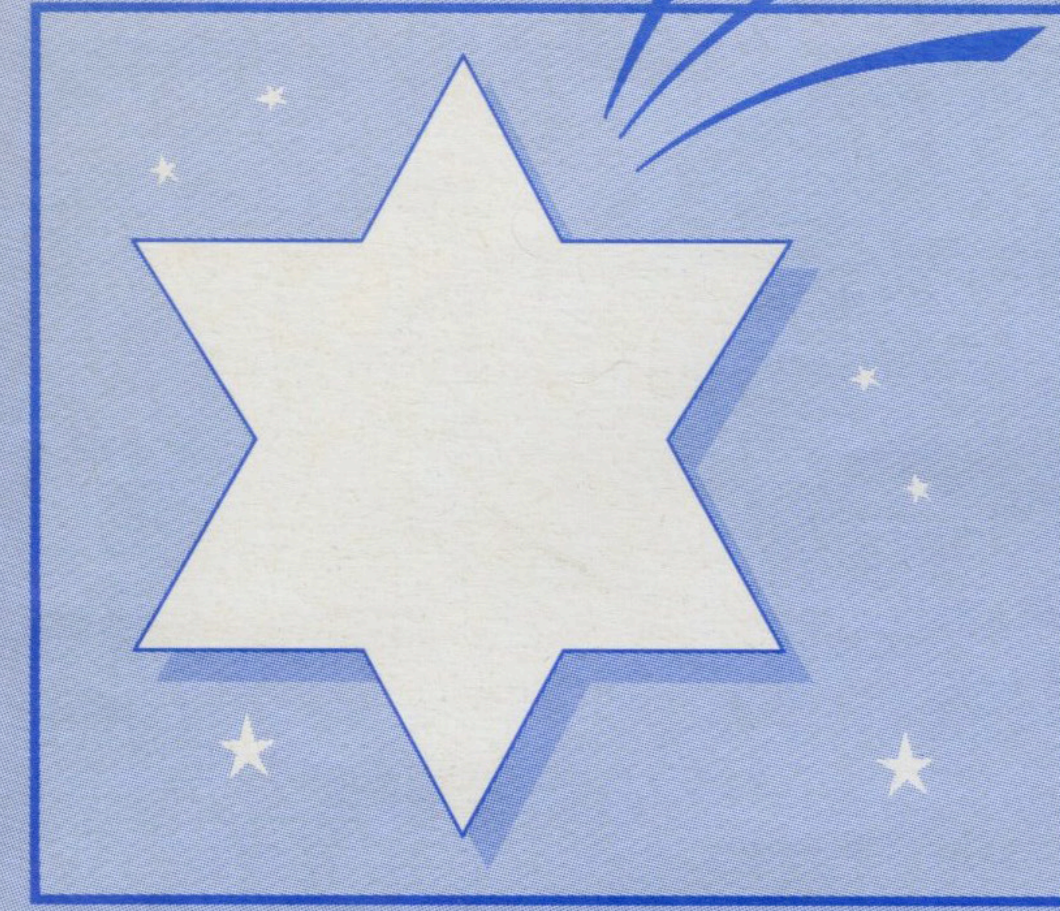
lidmaatschapsgeld betaald op: _____

(het lidmaatschapsgeld bedraagt f 10,- of 195 BF per kalenderjaar en moet worden overgemaakt voor Nederland op postgiro rekening 614919 of rek. nr. 501546839 ABN Rotterdam t.n.v. De Lemniscaatclub, Postbus 4428, 3006 AK Rotterdam, en voor Vlaanderen op rek. nr. 320-0411311-04 BBL t.n.v. De Lemniscaatclub 2100 Antwerpen) Zodra wij de betaling binnen hebben sturen wij je het hele pakket toe.

COLOFON

De Lemniscaatkrant, de krant van de Lemniscaatclub. Verschijnt viermaal per jaar. Redactie: Ine Orbons, Jaap Spreuwenberg, Ariëtte de Bruin, Nelly Verboren, Rutger Crawford, Anke-Hilse van der Zee, Mirjam Elbers, Enna-Marie Rad-stake en Jean Chr. Boele
Productie: Lemniscaat, Rotterdam
Druk: Ten Brink, Meppel
Redactieadres: Postbus 4428, 3006 AK Rotterdam

KERST VERHAAL



Kerstfeest in het bos

Heel diep in het woud, nog voorbij het ven en dan linksaf, staat een reusachtige denneboom. En voor de boom is een open plek. Doodstil is het hier altijd. De dieren komen er bijna nooit en zelfs de boze heks vertoont zich zelden in dit gedeelte van het bos. Maar op de middag voor Kerstmis was er bij de boom gekraak en geritsel te horen, en daar had je de haas en de egel.

'Deze open plek bedoel ik,' zei hij. 'Vorige week heeft ze nog een knoop in mijn stekels gelegd. Als ik daar nog aan denk...' 'Jajaja,' zei de haas. 'Ze is nu eenmaal niet te vertrouwen. Maar als jij dit ook een goeie plek vindt, dan zeggen we tegen de anderen dat ze hier moeten zijn. En ik vraag de spinners en de eekhoorns of ze de boom willen versieren.'

Toen de avond begon te vallen, kwamen alle dieren naar de open plek. Ze gingen in een grote kring zitten, en toen ze allemaal zaten, zei de haas: 'Kom, we gaan een kerstlied zingen.' Het lied weerklonk door het stille bos, en terwijl ze zongen, keken de dieren allemaal naar de grote denneboom. Die was prachtig opgesierd met noten en denneappels, de spinners hadden engelenhaar gesponnen, en voor dat de boom een zacht licht uitstraalde.

Toen het lied uit was, zei de haas tevreden: 'Dit is echt Kerstmis, zo allemaal samen...' 'Toch mis ik iemand,' zei de uil. 'Is de heks niet uitgenodigd?' Er viel een pijnlijke stilte en iedereen keek naar de haas. De haas kuchte. 'Nee,' zei hij, 'die wou ik er liever niet bij hebben. Ze is in staat om het hele feest in het honderd te sturen met haar toverkunsten. En dat humeur van haar, bewaar me.'

'Gelijk heb je,' riltte de mees. 'Gisteren had ze me bijna te pakken, ik moet er niet aan denken!' 'Bij mij heeft ze vorige week nog een knoop in mijn stekels gelegd!' riep de egel. 'En bij mij...' begon de ekster. De uil knikte. 'Ik weet ook wel dat ze geen lieverdje is. Maar het is toch Kerstmis.'

De haas haalde zijn schouders op. 'Ga haar dan halen, als je durft. Nou, waar blijf je nou, met je grote mond?' De uil stond op. 'Je kunt veel van me zeggen,' sprak hij waardig, 'maar een lafaard ben ik niet. Ik ga. Tot straks.'

'Of niet, natuurlijk,' voegde hij er zachter aan toe, en stram sloeg hij de vleugels uit. 'Die zien we nooit meer terug,' fluisterde de egel. 'Dat mens is tot alles in staat. Vorige week heeft ze nog een knoop...' 'Ja, hou je mond nou maar!' snauwde de haas zenuwachtig. 'We hadden hem nooit mogen laten gaan.'

In een gedrukte stemming wachtten de dieren af. De uil vloog ondertussen naar het hutje van de heks. Hij cirkelde een paar maal om het dak, streek neer voor een raampje, aarzelde nog even en tikte toen voorzichtig tegen het gebarsten glas. Er klonk gestommel, en achter het raam verscheen de slonzige gestalte van de heks. 'Wat moet dat?' snerpde ze. 'Gelukkig kerstfeest,' zei de uil. 'We zijn kerstliederen aan het zingen bij de grote denneboom, en namens alle dieren kom ik u ook uitnodigen.'

De heks ging aarzelend zitten. 'Volgend kerstlied,' zei de haas. De dieren begonnen te zingen en de heks zong zachtjes mee. Maar toen ze zag dat de dieren haar toeknikten, ging ze steeds harder zingen, en al gauw zong ze het hardst van allemaal. Tussen twee kerstliederen in, voelde de heks dat er iemand hard aan haar mouw trok. Het was de egel. 'Niet om het een of ander,' zei de egel, 'maar vorige week...' Ineens glimlachte hij. 'Ach, laat maar zitten,' zei de egel. 'Gelukkig kerstfeest.'

Op de open plek slaakten de dieren een zucht van verlichting, toen ze de uil weer boven de boomtoppen ontwaarden. 'En?' riepen ze. 'Wat zei ze? Vertel op!' De uil ging zitten. 'Ik heb mijn best gedaan,' zei hij terneergeslagen, 'maar ze vertrouwde het niet. Ik vind het toch jammer.' 'Nou, ik niet!' schetterde de egel. 'Vorige week heeft ze nog een knoop in mijn stekels...' Hij stakte en keek met uitpuilende ogen naar de struiken. 'Daar heb je d'r!' zei hij schrill. Geschrokken keken de dieren op, en ja, daar stond de heks, leunend op haar bezem. Ze keek laatzaam de kring rond en toen viel haar blik op de denneboom, die zachtglanzend afstak tegen de donkere hemel.

Een hele tijd zei ze niets. Toen zuchtte ze en fluisterde: 'Wat mooi...' En hardop: 'Er moet nog een piek op, eigenlijk.' Plaf! Daar straalde een helder lichtje op het topje van de boom. De heks knikte en zei een beetje verlegen: 'Dan ga ik maar weer,' en ze wilde weglopen. De haas, die net als alle anderen sprakeloos had toegekeken, sprong overeind. 'Niet weggaan!' riep hij. 'Hoho, u hoort er ook bij!' Hij liep naar de heks, pakte haar arm en trok haar naar de kring. 'Allemaal een beetje opschuiven,' zei hij. 'Gaat u maar zitten.'

De heks ging aarzelend zitten. 'Volgend kerstlied,' zei de haas. De dieren begonnen te zingen en de heks zong zachtjes mee. Maar toen ze zag dat de dieren haar toeknikten, ging ze steeds harder zingen, en al gauw zong ze het hardst van allemaal. Tussen twee kerstliederen in, voelde de heks dat er iemand hard aan haar mouw trok. Het was de egel. 'Niet om het een of ander,' zei de egel, 'maar vorige week...' Ineens glimlachte hij. 'Ach, laat maar zitten,' zei de egel. 'Gelukkig kerstfeest.'

Goede voornemens

Het was begin januari. De haas zat voor zijn met schaal oliebolletjes. Hij pakte een oliebol, zuchtte, en nam met tegenzin een hap. Over het pad kwam de egel aan wandelen. Hij keek slaperig naar de schaal. 'Is dat je ontbijt?' De haas knikte en zei met volle mond: 'Neem er ook één.' De egel huiverde. 'Nee, dank je. Tot de volgende oudejaarsavond kun ik geen oliebol meer zien.'

'Ze moeten op,' zei de haas. De egel ging naast hem zitten en gaapte. De haas nam nog een oliebol en vroeg: 'Heb jij nog goede voornemens, dit jaar?' 'Goede voornemens? Ik? Welnee, daar doe ik niet aan.'

'Ik well!' zei de haas. 'Ik maak altijd een hele lijst. Vaker op bezoek bij eenzame dieren, niet zo ongeduldig zijn, dieren helpen en meer van dat soort dingen.' 'En wat komt ervan terecht?' vroeg de egel schamper. 'Volgende week ben je het weer vergeten.'

'Nee hoor, echt niet. Goed, het lukt niet altijd. Maar ik probeer het tenminste.'

'Onzin,' zei de egel. 'Flauwekul. Ik zeg altijd maar...' Maar wat hij altijd zei, kwam de haas niet te weten. Want op dat moment werd er een groot net over de twee dieren heen-

te de egel en de haas verslikte zich van schrik. 'Hihahoe! Twee tegelijk onder één net. Daar moet je toch de boze heks voor zijn!' De haas en de egel probeerden onder het net uit te kruipen, maar dat ging niet. Het net zat vastgetoverd. Ze waren gevangen. 'Hihahoe!' joelde de heks en danste om het net heen.

De egel keek haar woedend aan. 'Hou op met dat gegel en gespring. Ik ben niet op. En haal dat vieze visnet weg.'

'Ik denk er niet aan. Jullie blijven hier lekker zitten. En als je brutaal bent, verander ik je stekels in kippeveren.'

'Kom kom, toe nou,' susde de haas. 'We hebben toch niets gedaan? Kunt u ons niet even lostoveren?'

'Dat kan ik wel, maar dat doe ik niet. Kunnen jullie niet tegen een grapje?' De haas en de egel keken elkaar aan. 'Wat nu?' fluisterde de egel. De haas knipogde.

Hij veegde wat poedersuiker van zijn vacht en zei hartelijk: 'Heksje, dat zou ik bijna vergeten. Nog een heel gelukkig nieuwjaar!'

'Van hetzelfde,' zei de heks een beetje verbaasd. 'Nog goede voornemens, dit jaar? Ach nee, wat dom van me. Dat doen heksen natuurlijk niet.'

'Doen ze wel,' zei de heks. 'Ik tenminste altijd.' 'Nou, ik niet,' zei de egel. 'Ik...' De haas gaf hem een stomp. 'Wat goed van u,' zei de haas bewonderend. 'Dat had ik nooit gedacht. En wat waren uw goede voornemens?'

'Nou gewoon. Niet zo ongeduldig zijn, geen dieren treiteren...' 'Zeï ik het niet. Dáár komt dus niets van terecht,' zei de egel minachtend. 'O nee!' riep de heks. 'Daar zal je achterkomen, jij. Ik denk dat ik je stekels maar meteen in kippeveren verander!'

'Hij bedoelt,' zei de haas vlug. 'dat het een beetje raar is. U wilt niet treiteren, maar ondertussen gooit u een net over ons heen en houdt u ons gevangen.'

'Ja! Is het geen goeie grap?' grinnikte de heks. 'O, wacht eens, je bedoelt... Is dat treiteren? En dat zou ik nou juist niet doen...' De heks dacht na. Toen zuchtte ze diep. 'Dit is de laatste keer geweest. Voor mij geen goede voornemens meer. Ze bederven je plezier. Bah!' Ze mompelde een toverspreuk. Het net liet ineens los. De heks trok het naar zich toe. 'Tot kijk,' zei ze somber.

'Neem een oliebol,' zei de haas. 'Graag.' Kauwend liep de heks naar huis. Het net sleepte achter haar aan. 'Pfoe, dat is weer goed afgelopen,' zei de haas opgelucht.

'Mooi werk,' zei de egel. 'Dat hebben we heel slim gedaan, samen. Wat keek ze op haar neus.' De haas knikt voldaan. 'Zie je nou, dat goede voornemens wel zin hebben?' 'Ja,' zei de egel. 'Ik ga meteen zelf ook een lijstje maken. En weet je wat? Geef me nu ook maar een oliebol!'



ASTRID LINDGREN

Het had geïjzeld en het had daarna gesneeuwd in Stockholm, de trottoirs waren spekglad geworden en aan deze weersomstandigheden hebben wij het te danken dat Astrid Lindgren is gaan schrijven. Astrid gleed zo uit over de gladde stoep dat ze haar enkel lelijk bezerde en moest rusten. Dat klinkt nu onaardig, maar het kwam wel mooi uit, want ze ging uit verveling de verhalen uittypen die ze ooit aan haar, toen zieke, dochtertje Karin verteld had.

Het was al meer dan drie jaar geleden dat Karin longontsteking had en Astrid steeds weer nieuwe verhalen over het meisje Pippi Langkous verzond. Pippi Langkous, het meisje dat zo sterk was dat ze een paard kon optillen. Ze woonde helemaal alleen in Villa Kakelbont. Haar vader was op zee, en een moeder had Pippi niet. Al die verhalen zaten gelukkig nog in Astrids hoofd en toen ze was uitgetypt stuurde ze haar manuscript naar een uitgever, die het weigerde. O, o, wat zal die man daar later spijt van gehad hebben, want toen Astrids boeken door een andere uitgever uitgegeven en gedrukt werden, werden ze heel goed verkocht en graag gelezen, en niet alleen in Zweden, maar over heel de wereld. Door de verhalen van Pippi Langkous is Astrid Lindgren beroemd geworden.



Behalve over Pippi Langkous heeft Astrid Lindgren nog veel meer boeken geschreven.

Boeken voor kinderen tot ongeveer tien jaar:

- Drie boeken over de Bolderburen
- Mio mijn Mio
- Drie boeken over Karlsson
- Madieke van het rode huis
- Madieke en Liesbeth
- De boeken van Michiel van de Hazelhoeve (vijf boeken)
- Assar Bubla

Boeken voor kinderen ouder dan tien jaar:

- Drie boeken over Superdetective Blomkwist
- Rasmus en de landloper
- Stefan en de degensliker
- Samen op het eiland Zeekraai
- De gebroeders Leeuwenhart
- Ronja de roversdochter

Verder zijn er nog prentenboeken en verhalen van Astrid Lindgren.

Veel van Astrids boeken vertellen eigenlijk indirect over haar eigen jeugd en die van haar vader. (Die verhalen vertelde haar vader weer aan haar toen ze klein was.) Astrid Lindgren heeft eens gezegd dat ze zelf de boeken van Michiel het fijnste vindt, dat zijn haar heimwee-boeken. Zo is zij vroeger opgegroeid. Michiel leefde in, zoals Astrid Lindgren dat zelf noemt, 'het paardentijperk', toen iedereen nog te paard of met paard en wagen reed en er nog weinig auto's waren... Astrid heeft meegemaakt dat ze met haar broer Gunnar en zusjes Stina en Ingegerd in de brik zat en dat op een gegeven moment de paarden en de inzittenden van de brik vreselijk schrok-

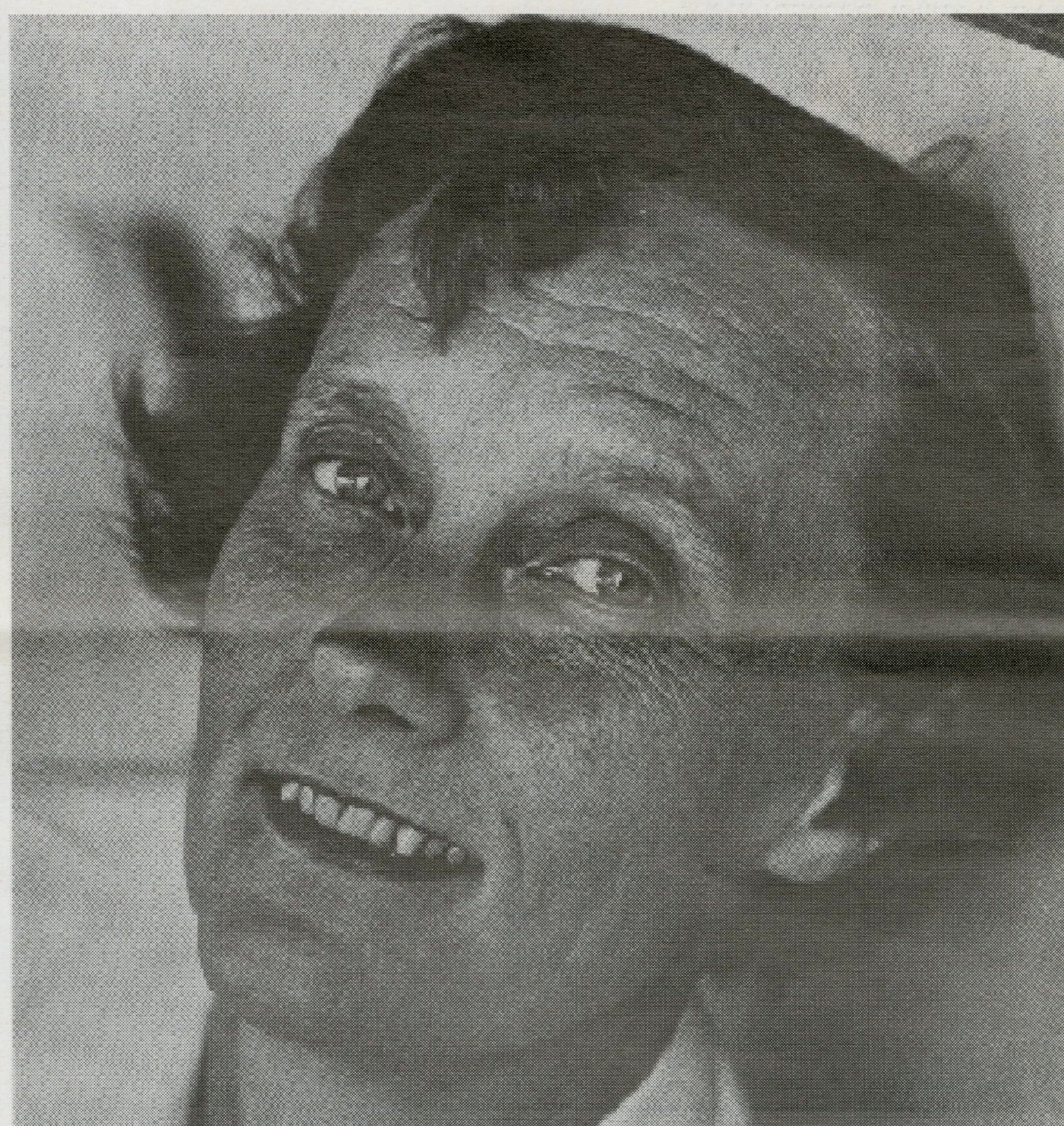
ken: 'Een attemobiel', riep iedereen door elkaar. Toen de auto voorbij was moesten de paarden gekalmeerd worden. Zoiets zou je nu niet meer kunnen voorstellen (Astrid werd in 1907 in Zweden geboren). Astrid was het tweede kind van Samuel August Ericsson en zijn vrouw Hanna Ericsson-Johnsson. Ze woonde in een oud huis, omgeven door appelbomen. Dat huis en de landerijen daaromheen heette Näs en het was te vinden in de buurt van een kleine stad die Vimmerby heette. Het huis en het stadje bestaan nog steeds, alleen ligt het huis nu niet meer buiten, maar in de stad; de stad is gegroeid. De bossen waar Astrid als klein meisje speelde zijn nu omgetoverd in een soort Astrid Lindgren-bos. Dat bos heet nu Sagobyn-verhalendorp. De verschillende huizen uit Astrids boeken zijn op een derde van de ware grootte nabgebouwd. Je kunt er vinden: de Hazelhoeve van Michiel; de roversburch van Mattis; de drie rode huisjes uit de Bolderburen en Villa Kakelbont. Dat dorp kan door iedereen bezocht worden, en het is er meestal erg druk. Zelf heeft Astrid Lindgren haar eigen geboortehuis (gewoon net zo groot zoals het was) gekocht, maar ze kan er niet meer wonen; daarvoor is er te veel veranderd.

Het is maar goed dat Astrid zo'n gelukkige jeugd heeft gehad in het huis Näs, anders had ze nooit de verhalen over Madieke, Michiel, de Bolderburen en Rasmus en de landloper kunnen vertellen. De verhalen over Pippi Langkous en Superdetective Blomkwist spelen zich meer in de kleine stad af, en de verhalen die fantastisch en sprookjesachtig zijn, zoals Karlsson van het dak (het dikke jongetje met het propellerotje op zijn rug) en Mio, mijn Mio (over een weesjongen die naar het Land in de Verte gaat) spelen in Stockholm.

Vindt Astrid het nodig om zelf kinderen te hebben om voor kinderen te kunnen schrijven? 'Nee hoor,' zegt ze, 'het is belangrijker dat de schrijver voelt als een kind.' Jammer is het dat Astrid Lindgren steeds slechter gaat zien. Ze schrijft haar verhalen altijd in steno (een soort vlugschrift); vroeger tikte ze de verhalen altijd zelf uit, maar nu kan ze dat niet meer. Ze schrijft nog steeds in steno op grote vellen papier en met zwarte viltstift en iemand anders moet ze uittypen, wat heel lastig is omdat ze een zin soms al schrijvend wel tien keer moet veranderen.

In 1985 deed een verhaal de ronde dat Astrid Lindgren zou ophouden met schrijven, maar dat is gelukkig niet zo. 'Onzin,' zei ze hierover zelf en daarna verscheen het boek Assar Bubla, over een dief die kon hypnotiseren. Bijna al Astrid Lindgrens boeken zijn verfilmd, er zijn zeker achtentwintig films naar haar boeken gemaakt, en ik denk dat iedereen die van Pippi Langkous wel kent.

Anne-Marie



Astrid Lindgren

Echt actieve leden!

We zijn toch wel heel wat gewend van actieve leden, maar Riet de Brouwer, nog maar net lid geworden, schreef ons meteen een lange brief, deed er een interview met Evert Hartman. Hier is het:

Interview met Evert Hartman

Aan welke voorwaarde moet volgens u een goed jeugdboek voldoen? Er moet spanning in zitten en het verhaal moet over jongens en meisjes gaan die echt iets beleven. Er moet ook iets inzitten waar je over moet nadenken en het moet geen pessimistisch boek zijn.

Waren er - toen u begon te schrijven of misschien zelfs nu nog - bepaalde auteurs die u als voorbeeld nam, of die u ten zeerste aanraadt om te lezen? Ja, een van de auteurs was Roald Dahl en dat is nog zo. Ik las ook graag avonturenromans van Alistair MacLean. Ik was er verslingerd aan.

Welke weg wordt er afgelegd vooraleer een boek in de winkel ligt, en hoelang duurt dat ongeveer? Het duurt ongeveer een half jaar. Je levert het manuscript in. Daarna breng je er soms, na het eerste commentaar van de uitgever, nog wat wijzigingen in aan. Dan gaat de omslagontwerper een omslag maken en wordt het boek gedrukt. Intussen gaan de vertegenwoordigers van de uitgeverij de boekhandel langs om het boek te verkopen.

Schrijft u op vaste tijden en doet u dat met de hand of op de computer? Vroeger schreef ik met de hand en daarna tikte ik alles over. Nu doe ik het direct op de tekstverwerker. Dat is gemakkelijker en het verbeteren gaat veel sneller.

Hebt u inspraak bij de tekening van het omslag? Vooral bij de laatste twee boeken heb ik echt gevraagd om Mattanja wat op de voorgrond te zetten en hem iets te laten beleven wat in het boek staat. Dat is ook gebeurd.

Wat doet u om te ontspannen, om aan de drukte en het rumoer te ontsnappen? In de zomer tennis ik veel en ik wil in de winter gaan schaatsen. Verder lees ik boeken en luister naar muziek. Natuurlijk kijk ik ook wel eens tv.

Ziet de toekomst van het boek er niet wat somber uit, nu de video en de computer zich hoe langer hoe meer opdringen? Nee hoor, daar ben ik helemaal niet bang voor. Als je een boek leest maak je zelf met je fantasie voor een belangrijk deel het verhaal. Dat ligt met video, tv en film heel anders.

Vindt u niet dat er voor nieuw verschenen boeken meer publiciteit gevoerd zou moeten worden?

Wanneer er een nieuw boek bij Lemniscaat verschijnt proberen ze dat echt zoveel mogelijk te promoten door advertenties, posters, folders en dergelijke.

Hebt u er wel eens aan gedacht om full-time schrijver te worden?

Ja, er zitten zeker wel aantrekkelijke kanten aan, maar voorlopig blijf ik nog wel leeraar. Dat doe ik trouwens met veel plezier.

Welke van uw acht jeugdboeken draagt u persoonlijk voorkeur weg?

Eerst dacht ik: dat is Vechten voor overmorgen, toen dacht ik: dat is Gegijzeld, daarna dacht ik: Het bedreigde land. Het wisselt dus. Ik heb ook eigenlijk veel liever dat jullie je voorkeur uitspreken en ik denk dat dat ook wel wisselt.

Heeft uw vak aardrijkskunde soms ook iets te maken met uw boeken?

Misschien wel. Ik vind aardrijkskunde een mooi vak. De invloed ervan zal vast wel merkbaar zijn in mijn boeken. Zeker in boeken als Het bedreigde land en Droom in de woestijn. Ik ben in ieder geval blij dat ik aardrijkskunde gestudeerd heb.

Waar haalde u het idee vandaan om over David en Saul te gaan schrijven? Was het de bedoeling om een historisch verhaal te schrijven?

Ja, de geschiedenis van Saul en David is erg boeiend, en uit de tekst van de bijbel blijkt dat ook David niet zo'n lieverdje was.

Bent u bezig aan een nieuw boek? Ja, maar ik zeg nog niet waar het over gaat, want ik weet niet zeker of het lukt.

Schrijft u nooit meer voor volwassenen? Voorlopig ben ik niet van plan om voor volwassenen te schrijven. Het was eigenlijk toeval dat ik voor de jeugd ben gaan schrijven. Toen ik het idee kreeg om over Arnold (uit: Oorlog zonder vrienden) te schrijven dacht ik: dit moet een jeugdboek worden, en daarna ben ik bij de jeugdboeken gebleven.

ONLANGS OVERLEED

ROALD DAHL

EEN ONGEËVENAARD KINDERBOEKENSCHRIJVER!

Roald Dahl werd in 1916 te Llandalf, Wales, Groot-Brittannië geboren. Zijn ouders kwamen allebei uit Noorwegen.

Toen Roald Dahl drie jaar was stierven zijn zusje en zijn vader; zijn vader aan longontsteking en zijn zusje aan blindedarmontsteking. In die tijd waren er nog niet voldoende medische voorzieningen om die ziekten tegen te gaan. De moeder van Roald Dahl was in verwachting toen haar man stierf. Roald Dahl kreeg nog een zusje, en zo bleef het gezin van kinderen (waarvan twee uit een vorig huwelijk van de vader) vaderloos achter. Roald Dahl had drie zusjes, een halfzusje en een halfbroer.

De moeder van Roald Dahl besloot na de dood van haar man in Engeland te blijven; ook omdat de vader van Roald Dahl het heel belangrijk had gevonden dat zijn kinderen in Engeland naar school zouden gaan. De goede scholen stonden in Engeland, vond hij.

Roald Dahl kreeg zelf ook weer kinderen. Roald Dahl is altijd in Engeland blijven wonen. Behalve boeken voor kinderen schrijft hij ook boeken voor volwassenen.

Kinderboeken die hij schreef zijn:

- De fantastische Meneer Vos
- Daantje, de wereldkampioen
- Sjakie en de chocoladefabriek
- De reuzenperzik
- Boy
- Solo
- De tovervinger
- Het wonderlijke verhaal van Hendrik Meier
- De reuzenkrokolodil
- De Griezels
- Joris en de geheimzinnige toverdrank
- Roald Dahl's Gruwelijke Rijmen
- De GVR
- De heksen
- Rotbeesten
- De Giraffe, de Peli en ik
- Matilda

Het opvallende in de boeken van Roald Dahl is, dat volversen er heel vaak niet al te best vanaf komen. De schrijver beeldt ze af als kwaadaardig schreeuwende kleine wezentjes, opgeblazen smoezelige vetjuren of langdradige benige gluiperige mannetjes. De volversen mensen in Roald Dahls werk vertonen veel overeenkomst met de mensen die hij zelf in zijn jeugd ontmoette; sommigen zijn zelfs figurant geworden.

In het boek Boy kun je lezen hoe de volwassenen waren in Roald Dahls omgeving toen hij zelf nog een kind was. Naast voorbeelden van aardige mensen, zijn moeder en een aardige meester, kwamen er heel wat gemene mensen voor in Roalds leven, zoals Kapitein Hardcastle. Lees het volgende fragment maar eens:

'Ik... ik heb mijn pen gebroken, meneer,' fluisterde ik. 'Ik... ik vroeg Dobson of hij me er een k-kon lenen, meneer.'
'Je liegt!' riep Kapitein Hardcastle en er klonk triomf in zijn stem. 'Ik wist wel dat je een leugenaar was en nog een afkijker ook.'
'Ik w-wilde alleen maar een pen, meneer.'
'Ik zou mijn mond maar houden als ik jou



En zo ging Roald Dahl op zesjarige leeftijd naar een Engelse school, een 'Kindergarten'.

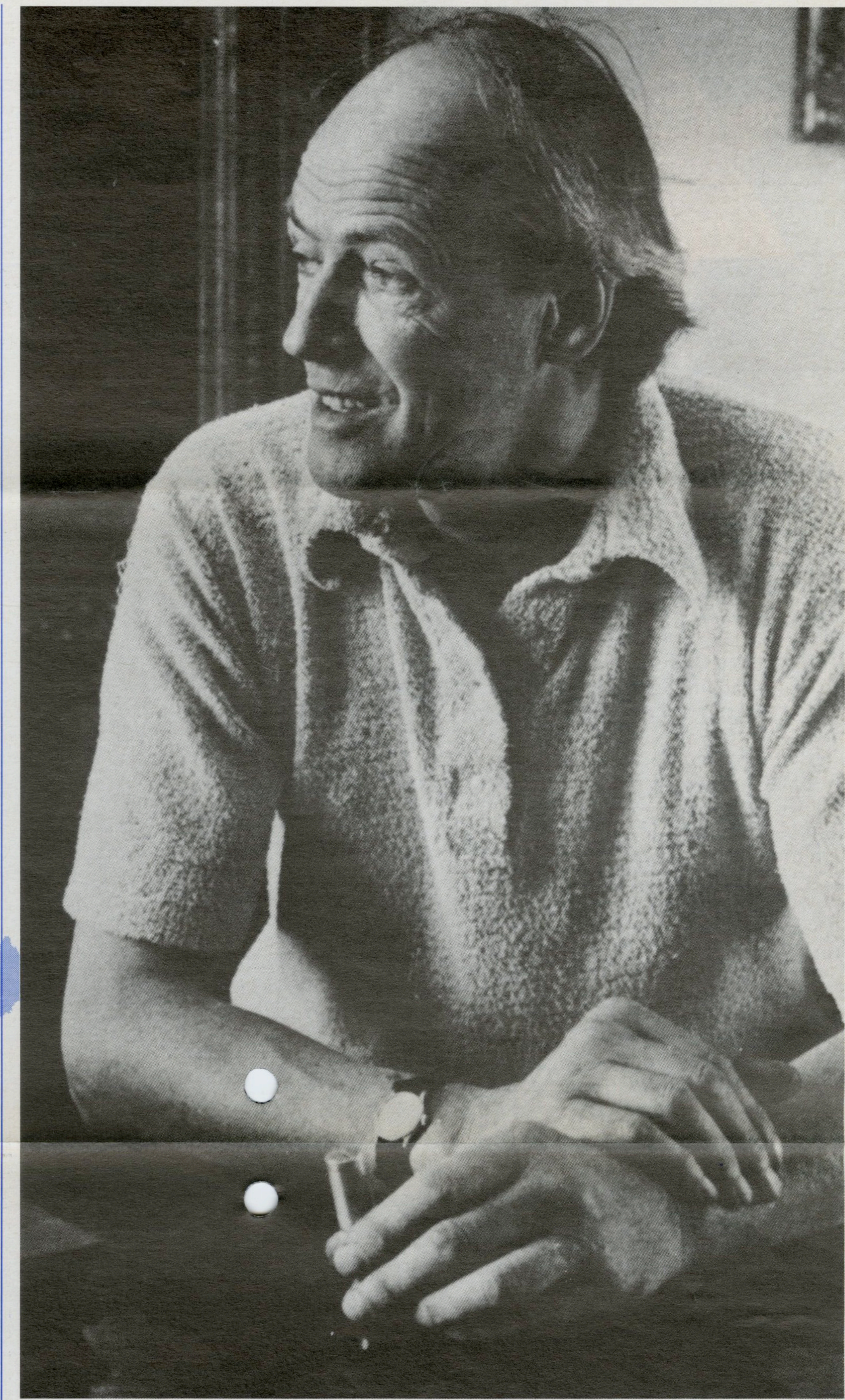
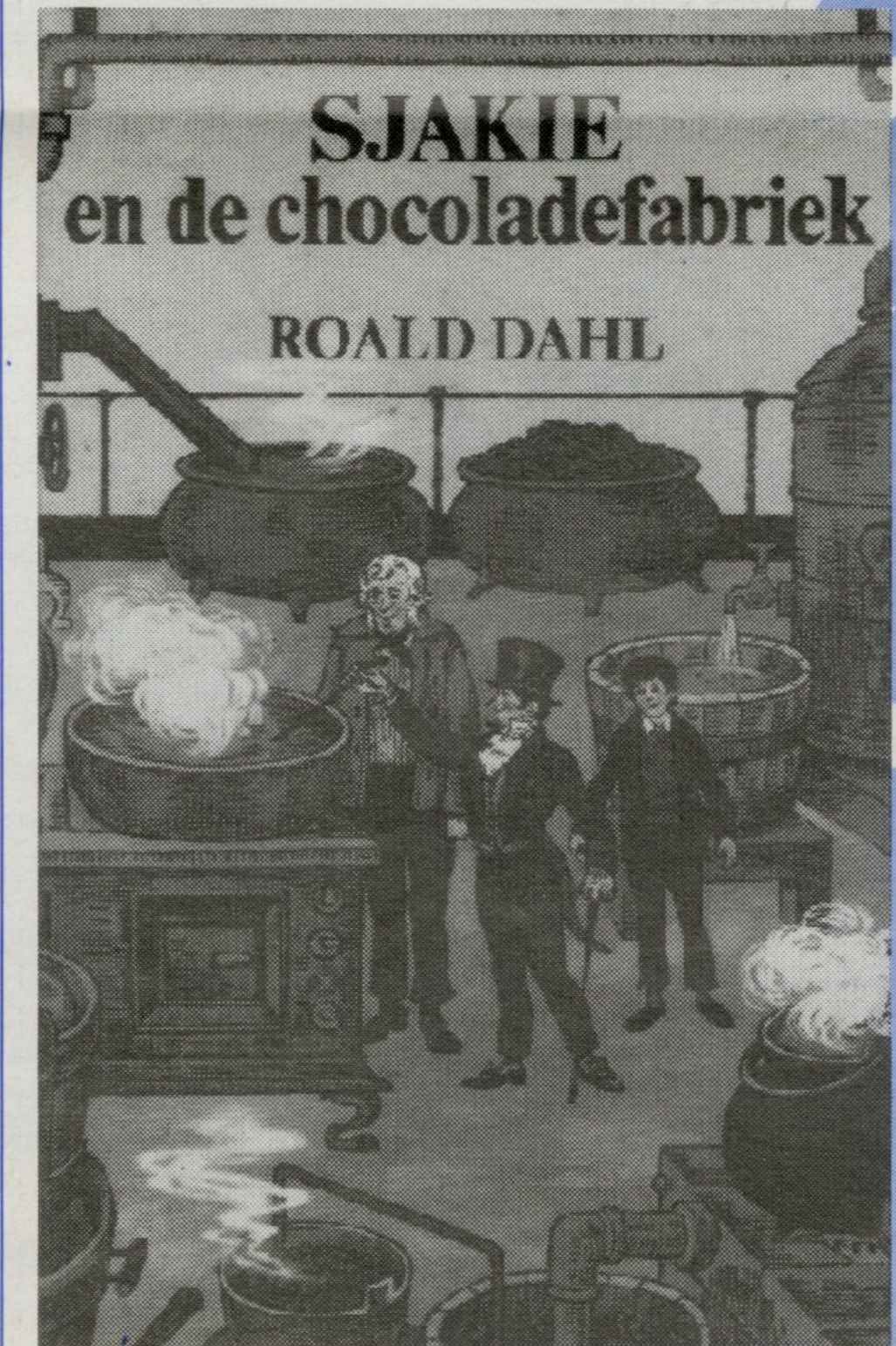
Van zijn zevende tot zijn negende bezocht hij de 'Llandalf Cathedral School'. Op deze school bleef hij maar zo kort omdat zijn moeder merkte dat Roald Dahl er vreselijk geslagen werd; met een stok. Het was op Engelse scholen in die tijd heel normaal dat kinderen met de stok kregen. Maar Roalds moeder was een Noorse, dus vond zij dat, gelukkig voor haar kinderen, heel abnormaal.

Roald, ook wel Boy genoemd, ging naar kostschool, een eind van huis vandaan. 'St. Peter's' heette deze school. Ook daar werden de kinderen geslagen, maar de brieven die zij naar huis stuurden werden door school gecontroleerd, dus dat konden de leerlingen niet naar huis schrijven.

Toen Roald Dahl dertien jaar was ging hij naar 'Repton', een Public School. Daar bleef hij tot zijn achttiende jaar en solliciteerde daarna bij Shell. Roald Dahl vond het fantastisch dat hij al gauw door Shell werd uitgezonden naar Oost-Afrika. Dat had hij altijd al gewild: verre reizen maken en vreemde landen zien.

In 1939 meldde Roald Dahl zich aan bij de Royal Air Force. Toen hij in de Tweede Wereldoorlog werd neergeschoten liep hij blijvend rugletsel op.

Na de oorlog trouwde Roald Dahl en



wast!' brulde de stem vanaf het podium. 'Je werkt jezelf alleen nog maar verder in de nesten. Jij krijgt een Streep!'

Natuurlijk hoeft ik niemand te vertellen dat Roald Dahl (want dat was het jongetje dat van angst stotterde) helemaal niet loog. Op het eerste gezicht lijkt het helemaal niet erg wat Kapitein Hardcastle daar zei, maar 'een streep' betekende een hard pak slaag van het hoofd van de school, met de stok, dus gemeen was het wel.

Wat er geslagen werd op de Engelse scholen, is iets wat Roald Dahl nooit heeft begrepen en nooit heeft kunnen verkroppen. Daarom denk ik dat het geen wonder is dat hij gemene volwassen mensen in zijn boeken vaak de ergste straffen geeft. Lees maar wat er met De Griezels gebeurt in het gelijknamige boek, of met de grootmoeder van Joris in Joris en de geheimzinnige toverdrank, dat is niet mis.

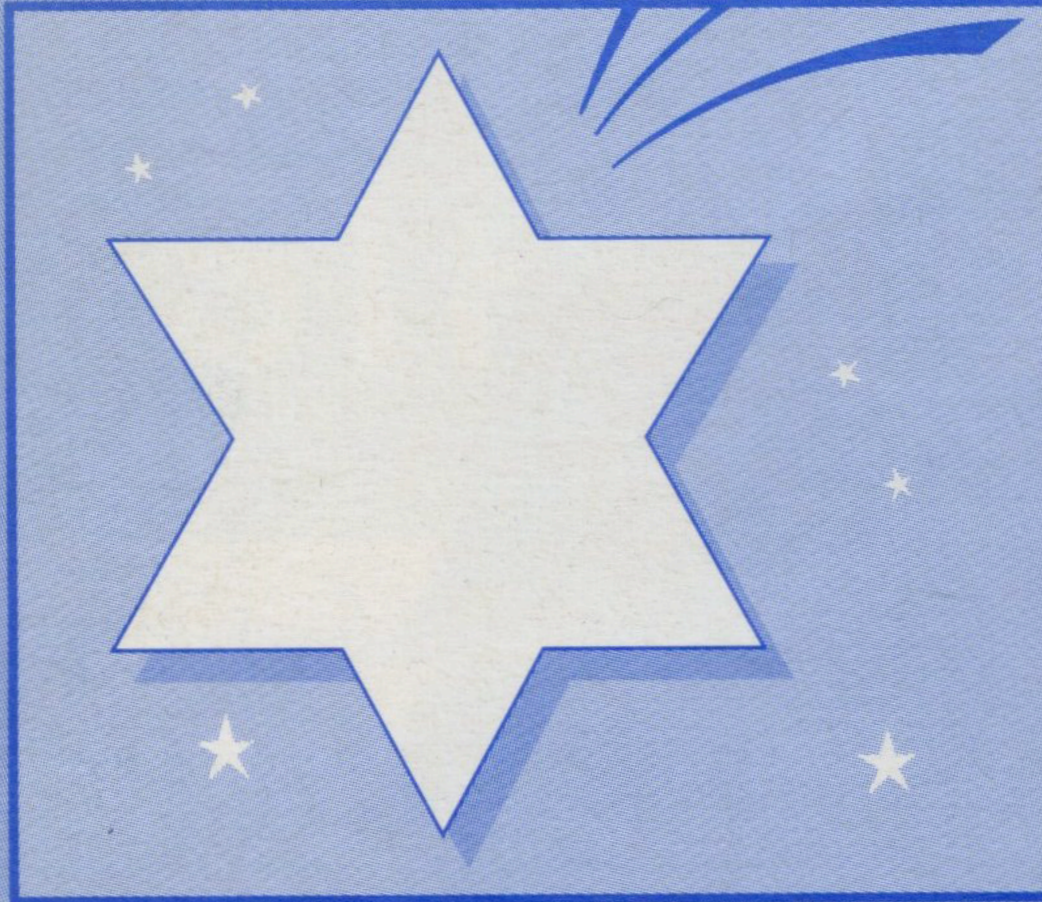
Ook heeft Roald Dahl een voorliefde voor kleine diertjes. In zijn verhalen kan hij die beestjes goed gebruiken, want kleine dieren hebben namelijk ontzettend veel macht. Ze kunnen grote mensen enorm laten schrikken en zijn moeilijk te vangen. In het boek De heksen verandert de hoofdpersoon, een jongetje, in een muis, en samen met zijn grootmoeder (waar denk ik Roald Dahls eigen Noorse grootmoeder figuur voor heeft gestaan) bindt deze muis de strijd aan tegen de heksen.

Hoe het idee voor Sjakie en de chocoladefabriek is ontstaan kun je ook lezen in het boek Boy.

Al Roald Dahls boeken zijn spannend en leuk, en het fijne van die boeken is, dat het

goede het kwade altijd overwint, en zo hoort het ook. Er wordt wel eens beweerd dat, wanneer je een moeilijke jeugd hebt gehad, je kans hebt om tot een groot schrijver of schrijfster uit te groeien. Ik denk dat in aantal factoren in het ieder geval van belang zijn: een grote fantasie, veel meegemaakt hebben en ook nog een beetje slim zijn, dan heb je misschien kans om net zo'n groot schrijver te worden als Roald Dahl is.





KERST VERHAAL



FRAGMENT

Het kerstfeest van Jetje

Sinterklaas zat alweer lang en breed in Spanje en Jetje had gisteren het allerlaatste speculaasje uit de koektrommel gegeten. Iedereen weet wat dat betekent: Kerstmis stond weer voor de deur.

Toen ze 's avonds zaten te eten, vroeg Jetjes moeder: 'Wat doen we met de feestdagen?' 'Lekker eten natuurlijk,' zei Jetjes vader. 'Dat doen we toch elk jaar. Lekker eten en een lekkere fles wijn erbij.'

'En we nemen een grote kerstboom,' zei Jetje. 'De grootste die er is. En we hangen er gekleurde ballen in en de trekkpop die ik gezaagd heb. En een heleboel kransjes. En we nemen ook een stalletje met Jozef en Maria.'

'We zijn toch niet katholiek,' zei haar moeder.

'Dat heeft er niets mee te maken,' zei Jetje. 'Iedereen mag een kerststalletje hebben.'

'Als je maar weet dat ik geen kerstgroep ga kopen,' zei Jetjes moeder. 'Die zijn vreselijk duur. Maak zelf maar een kerstgroep van klei. Per slot van rekening heb je boetseren op school.'



'Dat is een goed idee,' zei Jetjes vader. 'Dan maak ik er een kerststalletje bij, van boomschors.'

'Maar wat doen we verder?' vroeg Jetjes moeder.

'Niks,' antwoordde haar vader. 'We eten lekker, we lezen een boek en we doen af en toe een spelletje. En 's ochtends na het kerstontbijt maken we een flinke wandeling om weer honger te krijgen.'

'Ik vind het maar niks,' zei haar moeder.

'Wat wil jij dan?' vroeg haar vader.

'Iemand uitnodigen die geen gezelschap heeft en eenzaam is,' zei haar moeder.

'Waarom juist op kerstmis?'

'Daarom,' zei haar moeder. 'Jullie willen een kerstboom en lekker eten. En ik wil iemand uitnodigen die eenzaam is.'

Jetje liep er een paar dagen over na te denken. Eigenlijk had haar moeder groot gelijk. Met kerstmis moest je eenzame en hongerige mensen uitnodigen, dat hoorde zo. Ze kende er trouwens wel een paar. Maar eerst wilde ze een kerstgroepje maken.

Haar vader timmerde een prachtige stal. De achterkant had hij gevlochten van riet en daarbij had hij zich in zijn vinger gesne-

den. Het dak was van boomschors en naast het lege kribbetje had Jetje een schemerlamp uit haar poppenhuis gezet. Dat was voor de gezelligheid.

Met de beeldjes van klei werd het niks. Ze kon alleen maar van die prutspoppetjes maken. Maar gelukkig moest de kledingzaak van Blokker een paar oude etalagepoppen kwijt. Die waren op de stoep gelegd, bij het grootvuil. Jetje nam ze mee en maakte er een prachtige kerstgroep van. Jozef zat op de fiets van haar moeder. Haar pop Bertje was het kerstkindje. Dat zat in

het zitje aan het stuur. En Maria zat achter op de bagagedrager. Maria had de badjas van haar vader aan.

De kerstgroep nam wel een beetje veel plaats in, daar in de woonkamer. Maar gelukkig was de kerststal van haar vader aan de kleine kant. Die paste op de schoorsteenmantel.

Kerstmis brak aan. Ze aten een lekker kerstontbijt en maakten een flinke wandeling. Toen gingen ze gezellig bij de kerstgroep zitten en zongen een paar liedjes. En daarna werd het tijd om tafel te dekken voor het kerstdiner.

'Zet er maar een bord bij,' zei Jetjes moeder, 'want ik heb mevrouw van Zevenhuizen uitgenodigd. Die zit altijd zo alleen op haar flatje.'

'Zet er nog maar een bord bij,' zei Jetjes vader. 'Ik heb meneer Bolk uitgenodigd. Zijn vrouw is pas overleden en zijn kinderen wonen allemaal in Australië.'

'Dat is heel lief van je,' zei Jetjes moeder. Jetje wilde ook wat zeggen, maar op dat moment werd er gebeld. Voor de deur stonden twee bejaarden uit het tehuis schuin aan de overkant.

'Kom maar binnen,' riep Jetje stralend. 'Mams, een verrassing. Kijk eens wie daar zijn!'

Jetjes moeder kwam naar de deur. 'Welkom...' wilde ze zeggen, maar er werd opnieuw gebeld. Voor de deur stonden een Turkse meneer en mevrouw in prachtige feestkleden. Hun vier kinderen zagen er



ook prachtig uit. Ze waren allemaal vol verwachting. Daarnaast stond meneer Schepeling, de knorrige vrijgezel uit de Groenestraat. En daarnaast stond de nachtwaker, die 's nachts altijd de wacht hield in hun buurt.

'Verrassing!' riep Jetje nog eens. 'Allemaal eenzame mensen voor jou, mams.'



'Heel lief van je, Jetje,' zei haar vader. Heel lief dat je zo goed aan moeder gedacht hebt.'

'wat een verrassing, Jetje!' zei haar moeder. Maar ze fluisterde haar man in het oor: 'Ik heb maar twee konijntjes in de pan zitten. Wat moeten we nu?'

'Ik haal wel wat bij de Chinees,' zei Jetjes vader. 'Het is maar één keer per jaar Kerstmis.'

Bij de Chinees kreeg hij extra korting, omdat hij zoveel kocht. Hij nam meteen ook maar een kratje bier mee.

Thuis moest een gedeelte van het gezelschap op de grond zitten, met het bord op schoot.

En wegens plaatsgebrek moest de kerstgroep tijdelijk in de voortuin worden gezet, waar hij veel bekijks trok. Toen gingen ze eten. Het werd vreselijk gezellig. De Turkse meneer maakte muziek op een

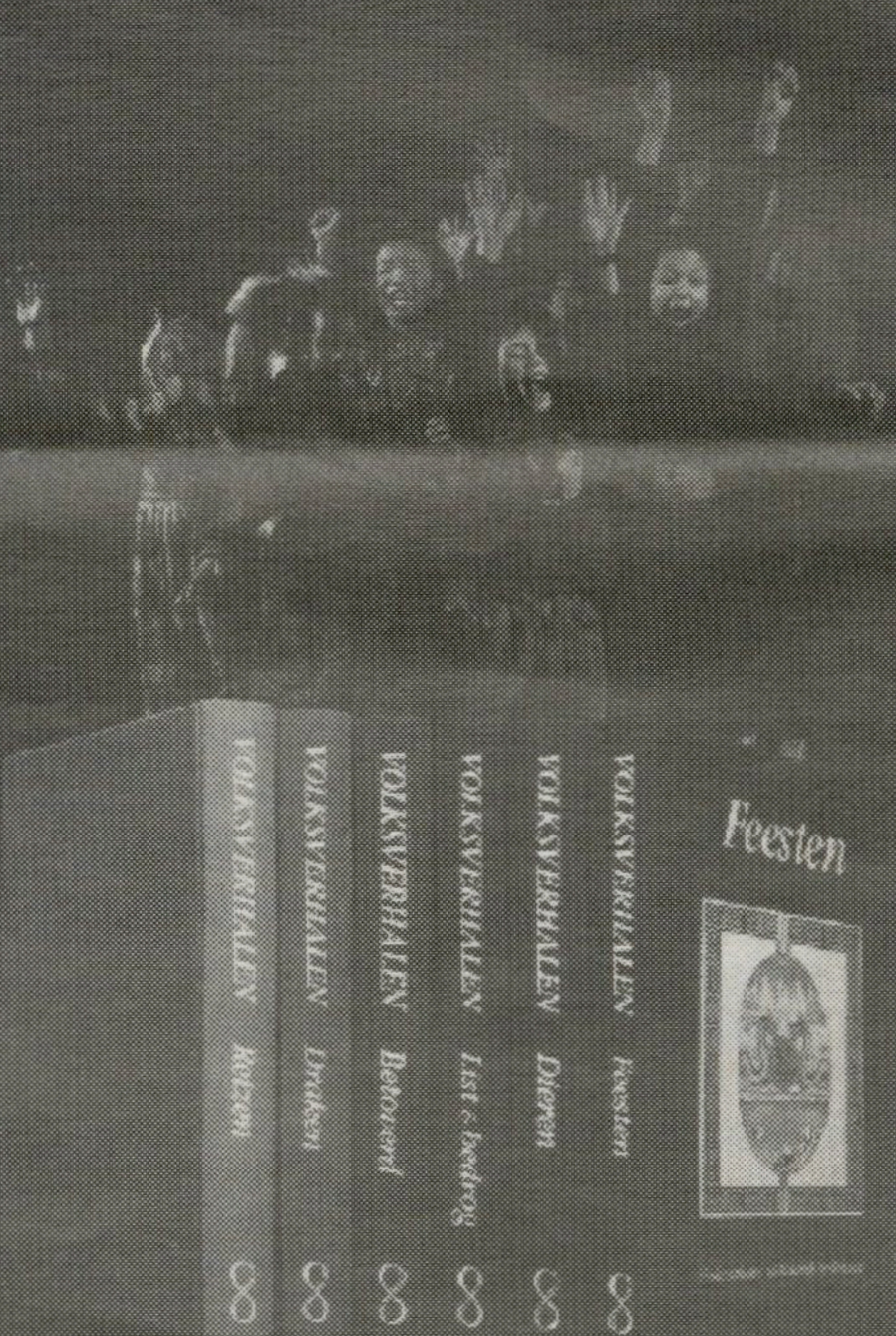
De herdertjes lagen bij nachte...

Daarna deden de dames de vaat, terwijl de heren een kaartje legden. En Jetje mocht opblijven tot ze niet meer uit haar ogen kon kijken van de slaap.

Eindelijk moesten de gasten weer naar huis toe. Toen ze vertrokken waren, werden Jozef en Maria gauw weer binnengehaald. Want het kan 's nachts al flink oud zijn in december.

Uit: Feesten (uit de serie Volksverhalen uit kleurrijk Nederland)

VOLKSVERHALEN uit kleurrijk Nederland



verhalen uit de Chinese, Surinaamse, Turkse, Indonesische, Marokkaanse, Nederlandse, Indiase en Joodse verteltraditie rijk geïllustreerd

Lemniscaat & Rotterdam

